357

m. 357.

m. 357.

ՄԻՍԱՖԻՐ ԱՊՏԱԼ

ԾԱԾՕՏ

ՏԻՆԵԱՏԷ

ՏԷՐՏՍԻԶ ՕԼՄԱՆԸՆ ԶԱՐԷՍԻ

—

ՍԱՀՄԱ ՎԷ ՆԱՇԻՐԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

—

معارف نظارت جلیله سنك رخصتیله طبع اولنمشدر

—

ԻՍԹԱՆՊՕԼ

ԱԼԷՄ ՄԱԹՊԱԱՄԸ — ՉԻՉԷՓ ԲԱՉԱՐԸ
ՁԱՏՏԷՍԻՆՏԷ ՆՕՄԷՐՕ 2

—

1889

m. 357.

ՄԻՍԱՖԻՐ ԱՊՏԱԼ

ԾԱԽՕՏ

ՏԻՆԵԱՏԷ

ՏԷՐՏՍԻԶ ՕԼՄԱՆԸՆ ԶԱՐԷՍԻ

—

ՄԱՀԻՊ ՎԷ ՆԱՇԻՐԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

—

معارف نظارت جليله‌سنك رخصتيله طبع اولنمشدر

—

ԻՄԹԱՆՊՕԼ

ԱԼԷՄ ՄԱԹՊԱՍԸՆՏԱ ԹԱՊ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՏԸՐ

—

1889

ՄՈՒԳԱՏՏԻՄՔ

Իշալու հիքեայէճիք, ափունեատէ տէրասիզ պաշ օլամատըղընը թաւրիճ լըէ, հէր քէսէ ճուղի պախըը ֆէրահլըէթի խաէր. չուն պիր քիշինին ղայէթլէ սը-դըըըլ հալինաէն թաճիզ օլմասը, տէրալի հալընըղ քէնահինի ղանն իթմէհինաէն նէչաթ խաէր։

Ինսան ափկէրինին մալիք օլաուղու կյլկյի կէօ-րէպիլիր, անճադ տէրանին կէօրէմէղ, վէ ափկէր-լէրին տահի տէրանին կէօրիւպ պիլմէսէ ինսանըն քէնահ տէրահնէ ճուղի հաֆիֆլիք օլաուղու նա-թուրանըն ինքիար գաղաուլ իթմէղ պիր հալի տիր։

Պունանանաա գաթինաղար հէր ատէմին տէրալի սալթ քէնահինի դըյաս իթմէհինին պիր սէպէպի տահի տիկէրլէրինաէրի քիւչիւք կյլկյին քէնահ կէօ-ղինէ պէօյիւք կէօրիւնմէհի տիր։ Պու խուսուսալարը պիրաղ թաֆսիլլիճէ պու հիքեայէճիքատէ կէօրէհէ-յիղ, չուն «Միսաֆիր ադաաղ» պիղիմ էօնիւմիւղէ տիւչիւղ, վէ միւքէլլէֆ պիր խանէհնին դաբուսընը աչըղ, վէ պիղի նիչէ օտալարըն իչէրիհինէ կիրահ-րիղ, պէնիի ատէմին հէբսինատէ տահի նիչէ վէ նէ տիւրլիւ տէրալէր պուլունադիլտիկինին պիղէ պահթ ու պէյան խաէճէք տիր։

Պու վէճհ իլէ պու քիհադճըդ, հէրքէսէ քէնա-տի հիյէթի ասլիյէհինին կէօռհէրէն պիր ուֆաճըդ այինէ մադամընատա օլմուշ օլաուղու իչին, խահ-ստուլլահ թաւաֆքընատան դադաուլիյէթի պուլաճա-ղընը թէմէննի խաէրիմ։

Հէր ատէմէ քէնաի ճէմալինին նէ հիյէթտէ օլտուղունու կէօրիպ պիլմէք արղուսու օլդաւար թապիի տիր քի, պըրագալըմ նիչէ ղէնկին էվլէ-րինտէ այինէլէրէ սարֆ օլունան հիսապսըզ մէպ-լաղը, էն ատի ֆուգարանըն գուլիպէսինտէ պիլէ պիր ուֆաճըգ այինէ ևա հիչ տէյիլ իսէ պիր ճամ բարչասը օլսուն տիվարտան ասըլը կէօրիւրիւղ։

Ինչալլահ իչու «Մհսաֆիր ապտալ» ինտէլ ումում հիւրմէթ վէ գապուլիյէթ պուլտուղու հալտէ, պունա էմնալ տիկէր ուֆագ րհսալէլէրին տախի թէէլիֆ ու թապընա գապիլիյէթիմիզ օլա-պիլէճէք տիր։

Վ. ԹԻԼՔԻԵԱՆ

—

ՄԻԱՖԻՐ ԱՊՏԱԼ

ԵԱԽՕՏ

ՏԻՆԵՆԱՏԵ ՏԷՐՏՍԻԶ ՕԼՄԱՆԸՆ ԶԱՐԻՍԻ

Եաղ մէվսիմնետե պէյօղլունատա ատէթ օլ-
տուղու իւղրէ պիր ադշամ պէն տախի սաաթ իքի
պուչուգ իւչ բատտէլբինատե Տօղրու ևօլ թէամիյե
օլունան պէօյիւք ճաատէյե թէֆէրրիւճե չըդտըմ.
պու վագըթ ճաատէյի մէղքիւրուն սէյրի չաճանը
թէմաշա տըր։ Օ ուղու ճաատէնին իքի թարաֆընատա
սըրայըլա բարլամադատա օլան կապլար՝ մահիթապա
վէքեալէթ իմմէքաե տիրլէր։ Օ վագըթ էօյլե կիւն-
տիւզ կիսպի չօգլուգ ան վէ արապա վամըրտըսը
օլմայուսպ, իչտիրէն չէյ անճադ կապլարըն քէօր-
քէղ չաֆգը սէպէպլինէ կիւնտիւզքինտէն չօգ զի-
յատե կիւզել կէօրիւնէն վէ գօլ գօլա թագմըշ
վօլմա վուրուսպ կէչէն տիլպէրլէրին հաֆիֆ րիւզ-
կեար միսիլլու, միսօլարընըն սիւրիւնմէսինին սէսի
տիր։ Տիտէյի պէնիի ատէմ իգթիզասընճա, պէն
տախի մաղաղալարտաքի տիւրլիւ մաթալարը ար-
գալարընա վուրուսպ, սօգադլարտա կէղտիրէն պու
կիւզել թէլլալարըն սէյրինէ տալմըշտըմ. պիրտե
նակեահան էլպիսէսի խարարտան պաշը աչըդ, ա-
եաղը չըպլադ պիր ապտալա (*) բասթ կէլտիմ։

(*) Թէրքի տիւնեա խտիւսի՝ տաղլարտա վէ մաղա-
րալարտա էօմր կէչիրինէ լիսանը Ռիւրքիտէ «ապ-
տալ» տինուր քի, էլմինիճէ «ճգնաւոր» տիմէքտիր։

Պէն եվվել եմրաե էօյլէ պիր վայթախտ պէլտէաե վէ պախուսուս էօյլէ պիր չէհվէթ ֆէչան կիւզէլլէր մէաքեանը մահալաե, ալ եէչիլ սարը մօր բէնպէ ֆիսիմանլար այասընտա էօյլէ պիր ապատալ կէօրտիւմ խե, զայէթլէ թաաճիւպաե դալտըմ, վէ պու խուսուսու զիյաեէսիյլէ մերադ խոիւպ՝ մէզքիւր ապատալըն եանընտա վարըպ, ավիվ խէրսին ապատալ պապա տէոիմ. զաթընըզ պիր ապատալ օլմուշ օլարադ, նէ սէպէպէ մէպնի պէօյլէ պիր մահալաե քէչթուկիւզար իթմէքաէսինիզ։

Պունա թաաճիւպ իթմէ օղլումաէյու ճէվապ վիրաի ապատալ. պէն պու կիւն պու մէմլէքէթաե միաաֆիրիմ, վէ դաոիմի պուրաաա դալմադ տոսիի պէնիմ իչիւն մուհալ դաոլվինաէն տիր. չուն պէնիմ կէօդիւմ իլէ պադըլտըդաա չու սիղին ապքին օլտուղունուզ տիւնեաաա եալանտան զայրու շէյ կէօրէմէմ, վէ պիր տօղրու ատէմ հադդընա խե, եալան կիսի էզապ օլամազ. ֆաղոմի իչպու պիր կիւն միաաֆիրլիյիմ տոսիի սէպէպսիղ տէյլէտիր։ Տիւնեա պիր տիւման դոսիլամըշ օվա սըր քի իչինտէքլէր հիչ պիր չէյի կէօրէմէղ, ամմա պիղ եօդարտան տաղտան կէօրիւրիւղ, վէ էկէր պադչէն պէօյլէ պէնիմ կիսի ապատալար զուհր խոիւպ, ճլինսի պէշէրե եալնըզլըգլարընը խաապէր վիրմէյէճէք օլուր խէք, տիւնեա ատէթա թիմարխանէ հէյյէթի քէսպ իտեր տէոի, վէ պատէհու իլավէ խոիւպ՝ խոթէրմիսին քի պու տէոիյիմին պիր ուֆաճըզ իսպաթընտ չիմսի սանա չուրաճըդտա կէօսթէրէյիմ, վէ էչյլէ օրատան կէչիպ տէօնմէք-

տէ օլան քիւմէ քիւմէ սիւռիւ տիլպէրլէրի կէօսթէրիպ, պունլարը կէօրիւյօրմուսուն տէմի, պունլարըն քիմիսի իչ սաաթտան պէրու, քիմիսի պէշ սաաթտան պէրու, վէ քիմիսի իհթիմալսըը իրքէնտէն պէրու քէնտիլէրինի պու հիյէթէ ուօդուպ, քէնտիլէր կիպի ինսան դարնատաշլարընը ալտամտաղ իչինն այինելէր գարշուսընտա տիւրլիւ հիյլէ վէ եալանլար տիւշինիւպ, պօյալար սիւրիւնմիւշլէր տիր, վէ աճայիպլի շուրասընտա սըրքի, պունլարը սէյր իտէնլէր տահսի պունտան սէօյէ օլտուղունու պիլէրէք պունլարա ճանու տիլտէն ահիվահլար իհմէքտէ տիրլէր, օ իսէ էկէր սահիհինէ պադրլաճադ օլուր իսէ, օ ահուվահլարըն ճնտա պիրիսի պունլարըն մալիքէ պուլունտուղու կիւզէլ լիյէ իսէ, ուօդուղու հիչ չիւպհէսիղ մաղաղալարտաքի գումաշլարա, բէրուքէրլէրտէքի սաչլարա, հասըր չափդալարա, եսբմա չիչէքլէրէ վէ թուհաֆճըլարտաքի տիկէր օյունճագլարա սըր, վէ պէնիմ սանա պունու սէօյլէմէմտէն մագսէտ՝ եալընըզ պու օլմայուսդ՝ տիւնեանըն տիկէր վէ քեաֆֆէյի էյլիքլէրի տահսի պէօյլէ սահսէ վէ կէօրիւնիւշի կիպի տէյիլ օլտուղունու աղնաթմադ սըր։ Ապտալ պու լագըրտըյը իսէրքէն, պէն մէդքիւր ճատտէտ միւճէտտէտէն ինչա օլունմուշ պիր միւքէլլէֆ քեարկիր պէնայը տահսի պիր եանտան սէյր իսէր իտիմ պէնիմ իգամէթ իհմէքտէ օլտուղում սէֆիլ դուլիպէ իլէ մէդքիւր ադը տօնտուրան էպնէյէյի պիրպիրիյլէ թաթպիդ իհտիմ իսէ, ապտալըն պու լագըրտըսը պանա բէք ղըտտա կէլիպ՝ նէ-

լեր սէօյլերսին սէնտէ էյ ապտալ պապա տէտիմ, վէ պէն տահի ապտալա օ մէշհուր պինայը կէօս-թէրէրէք, հանիյա չէօյլէ գօնագլարտա չիտաէթի չիթաատէն պիխապէր, տէօչէնմիշ վէ զօպալար եան-մըշ օտալարտա, հիսապսըզ սերվէթի ու վարիյէթ իչինտէ, վէ եաղ կէլմէքտէ կէահ չիֆթէ աթլը ֆայթօնլարա, եախօտ լինան էլլերի իւզէրինտէ կէզիպ էյլէնմէք, կէահ ճանֆէս չիլթէլեր տէօչէն-միշ գայըդլարա լաբիպլէն սահիլխանէլերէ կիտիւպ լուլի տերեայէ նազարէնտաղ օլան էնվայի էշճար ու չուբիֆէլերէ մէմլու պաղչէլերտէ ալթուն արա-լան աղըզլարընտան սուլար ճէլեան իթտիկի, վէ անտէլիպլերին տիլքիւշա ավազը չայդըլարընտ սէսի-նէ գարըշըդը եէրտէ հիւրրի մէլէք կիպի տու-տույու եանընա ալըպ օթուրմադ նէրէտէ, հանիյա հեր թարաֆտան իչէրիյէ գար վիւսկիւրէն պիր վիրան գուլիպէ տէրունինտէ ալթտա եաթադ, իւսթտէ եօրղան եօգ, սըրթտա լուպա, ճէպտէ փարա եօգ, պէօճէյին մինաքինի գարընըն թասվիրի իլէ էյլէնէրէք էօմր կէչիրմէք նէրէտէ, եեր իլէ կէօյ գատար արասը վար տըր տէտիմ։ Օղլում, ճէվապ վիրտի Ա.պաապ. պէն սանա էյի իլէ ֆէնա-նըն հիչ ֆայդը եօգտըր տիմէյօրում. անճադ լին-ման գըսմընըն եանընշլըզը չունտա տըր քի քէնտի իսթէմէտիյի չէյլին էյի թարաֆընը ասլա կէօրմէ-յուպ, տայիմա ֆէնա թարաֆընը կէօրտիւյի կիպի, պիլագս արզուլէտիյի չէյլին տահի ֆէնա թարաֆընը ասլա կէօրմէյիպ տայիմա վէ եալընըզ էյի թարա-ֆընը կէօրիւր։

Հէյ օղլում հէյ. նիչէ սէնին տէտիյին կիպի խանէլեր-

տէ օթուրանլար վար տըր քի, օ սէնին դուլիպէնէ չօգ հաւէտ չէքերլեր ամմա պուլանմազլար, վէ էօյլէ ֆէնա վէ պէտ ալըշագ դարըլար վար տըր քի, գօճալարընըն ճանը ծնլարտան սօն թէրէճէ նանմըշ օլուպ, էօյլէ պիր դարըյա գարշու չըդմըշ օլմագտան իսէ, դաւրօլարտաքի դարըլարը պօշ սէյր էթմէյի տահա միւրաճճահ թուէթարլար աննա նաքանազլար. նանի տիմէք իսթէրիմ ըի, պու սէնին թարիֆ էթտիյին կիպի սայէ լինաճընըն արզու վէ խէյալ իտէալիչէճէյի մէրթէպէտաէ սիւրուր վէ սաաատէթ իչինաէ օլանլարը տիւչինէճէք նէրտէ, պիր ազտա պու պէնիմ տէտիյիմ կիպիչէրի տիւչինօէն նէր իլէ կէօյ գաատար արասը վար տէտիյին օ սէնին գուլիպէն օ խանչէլեր իլէ պէրաբէր օլուր, վէ պէլքիտէ տահա էյի օլուր, վէ հէմ օ սէնին թարիֆ էթտիյին կիպի հիչ պիր տէրտ ու միհնէթ գաըըշըգըզ սամանֆի սիւրուր ու սաաատէթի ֆէչէք քիմսէյէ վիրմէզ։ Օ էօյլէ պիր հիյլէպազ ֆէչէք տիր քի տաէմին կէօզիւնէ պէօյիւք պիր խաւրտէղին կէչիրիպ, բիրէ գաատար իյլիյի տէվէ գաատար կէօաթէրիր, նէ հաճէթ նանը լաատա օ տէվլէթի տանաատա վիրսէ. չիմոիքի կէօզիւնէ կէօզիւնէն սատէթին եիւղտէ պիրինի նատիր պուլուրսուն. ֆադաթի մատամ քի պէն սանա չիմոի նէ սէօյլէսէմ պօշ տըր. չուն սէնին կէօզիւն տիւնեա տիւմանը իլէ քէօրլանմըշ օլուպ, պու տէտիքլէրիմի սէն կէօրէմէզսին. ամմա պէլքի թէճրուպէյէ պիրազ դանարսըն. կէ՛լ սէնի էօյլէ իսէ չու հայրան օլտուղուն միւքէլլէֆ խանէնին իչէրիսինէ կիրտիրէյիմտէ քէնտիմիզ ծնլարտա կէօզիւնմէյէրէք, ծնլարըն նէ հալտէ

օլմուշ օլտուգլարընը կէօղուն իլէ տախի կէօրէսին, տէտի՝ Ա՛հ պու նէ քէրէմ տիր. էկէր էօյլէ պիր հիքմէթ վէ քէրամէթ էլինտէն կէլիր խոճ տէտիմ. էյի նա իշթէ կէօղում իլէ կէօրիւր խոճմ ինանըրըմ. վէ պատիհու էքիմիշ պիրլիքտէ մէղքիւր խանէնին էօնիւնէ տախիլ օլտուգ։

ԽԱՆԷՆԻՆ ԱՎԼՈՒՍՈՒ

Թաճիպաշի՛ չէյ. Ապտալ մէղքիւր խանէնին գօճաման տէմիր դարուսունու էքի փարմաղըյլա ուտուլ իլէ եիթտիյի կիպի գարու տըր սէսիզճէ աչըլտը, վէ իչէրի կիրտիք։ Գարուսունն իչէրիսինտէ պէրճիլէր էլլէրինտէ զօփալար իլէ օթուրմուչ պիրպիրպիրլերի իլէ գօնուչմագտա խոիլէր։ Մէղքիւր խանէնին սալթ ավլուսունու կէօրտիմ խէ, քէնտիմի եալան տիւնեանըն ճէննէթինտէյիմ գանն էթտիմ։ Ավլուսուն օտասը էօյէ գար կիպի պէյազ վէ ճիլալը մէրմէր Թաշ խան քի, եիւրիւտիքճէ ինանըն Թասվիրի տախի Թաչլարըն ալթընտան Թէփիր աշաղը եիւրիյօր կէօրիւնիւր խոիւ։ Ավլուսունն աէօրթ Թարաֆընտա եէրտէ դըշ եաղ սօլմաղ չիչէքլէր՝ տիւրլիւ րէնկլէրտէ պիլմօր չիչէքլիքլէրտէ տիզիլմիշ օլուպ, հէրպիրինին իւսթինտէ կիւմիշ գաֆէսլէրտէ էնվայի խուսլ ավաղ գուչլար էօԹիւշմէքտէ, վէ գաֆէսլէրին իւզէրինտէ սըրասըյլա կաղ լամպալարը եանմագտա օլուպ՝ չաֆղալարը իլէ պիրԹիւն օ պէյազ ավլույու Թէնվիր իթմէքտէ խոիլէր։ Նասըլսըն Ապտալ պապա տէտիմ

ο վագըթ պէօյլէ պիր մահալէ տէյտուժիհնէթի տէ-
նիլէն չէյին տուխուլ խ.էպիլէճէյինի ադլըն քէ-
աբըմի Օղլում, տէտի Ապտալ. ճինսի պէշէրին տու-
խուլ խտէպիլսիյի հէր մահալէ տէրտ տախի մութ-
լագա տուխուլ խտէր, նասըլ քի պիրազտան կէօ-
զիւն իլէ տախի կէօրէճէքսին. անճադ պու սէնին
չիմոխքի սիւալինէ սէպէպ նէ՞ տիր պիլիրսիհին.
Սէն չիմոխչ տէկին ալըշըդ օլմասըդըն վէ տալա
կէօրմէտիյին պէօյլէ՝պիր ավլույու պիրտէն պիրէ
կէօրտիւյինտէ, գալսու էֆքեարընտա թարիֆի
պիմիւմքին պիր թտաճիւպ ու մէսէրըէտ հիսս խյ-
լէտին. պու թտապին տիր անճադ պու թտաճիւպ
ու մէսէրըէտի պու խանէտէ տաբին օշանլար հէր
տաոթ ու տանիյէ թըփդը սէնին չու տտագըդտտաքի
հալին կիպի հիսս խտէրլէր զանն իթտին, քի իչիթ
պունտա տըր ետանընշըրըն: Սէնին քէնտի դարտա-
լըդ. դուլիպէնտէ տադչտտան տդչտա ետադտադտա
օլտուղուն տալթ պիր թտանէ մուտտուն չտֆիդը սէնին
հադդընա նէ իսէ, պու դտտաբ կադլարըն չտֆիդը
տախի պու էվտէքի տաէմլէր հադդընա օ տրը, վէ
հալէտ սէնտէ տախի պու չիմոխքի հիսս իթտիյին
մէսէրըէթի մուվադդաթ պիր շէյ տիր. դտպիլ օ-
լուպտա պիր դաչ կիւն պու էվտէ գալտրըղըն հալ-
տէ պու չիմոխքի տուչտուղուն ֆէբրահիյնէթի տր-
թընդ դալպինտէ պուլտմայտճադըն: Ինտանընն տու-
ետաճաղը զէվդ պիր իյլիյէ նտյիլ օլմասընտաքի իլք
վադըթլարընտա տրը. օնտան սոնրա եինէ էվվէլքի
հիյնէթի կիպի տիր. չուն էկէր պէօյլէ օլմադպա,
պու տիւնէտ ֆտնի տիւնէտ օլմադ ըտրը: Աննատընմը

օղլում չիմոի տիկերլերինաէ օլան խյխյե սէնին կէօղևունին եաննըշ կէօրաւշյիւնիւ, սէն քի պու գա-տար հալինտէն թաճիզսին եա պիղդաթ սէն տախի չիմոի նէ չէյլերէ մալիք պուլունմադաասըն քի ծն-լարատա տիկերլերի հասէտ չէքերլեր, վէ նէ տէ-րէճէ հասէտ չէքերլեր պիլիմիսին. էկեր պիղ տա-խի չէօյլե օլաճադ օլսադ տիւնեատա արթըդ հիչ պիր տերտիմիղ գալմազ տերլեր սօրարըմ սանա. չիմոի սէն տիկերլերինին սանա պու տերէճէ հա-սէտ չէքտիքլերի խյխյին՝ ծնլարըն կէօղիւնէ կէօ-րիւնտիկի գատար զեվգընը չըգարտպիլտիյինվարմը։ Պէնտէ խյխք օլաճադ նէ՞ վար տըր Ատատալ պատա տէտիմ, քի պանատա հոսէտ չէքէն օլսապիլսին։ Նէ՞մի վար տէյու ճէվապ իթտի. տուր քի սէնտէքի օլան խյխյին պիր թանէսինի սանա նագլ իտէյիմ։ Սէնին չիմոի իքի կէօղլերին տախի էյի կէօրիւյօր էօյլե տէյի՞լմի։ Խանէնին պիրթսինտէ պիր զէն՝յին գըզը վար տըր քի փէտերի վարիյէթինին հիսատընը պիլմէզ իտի. մերդումէ գըզըն փէտերի չիմոի մեր-հում օլմուշ օղուղ, պու գըզըն փայընա տիկեր նագըտ ադճէ վէ ադարէթլերի պէրթարաք իտէ-րէք, եիկիրմի իքի թանէ տերեատա կէզեր վաբօր տախի միյրատ իսատապէթ իթմիշ տիր։ Գըզ ծն եէտի ծն սէքիզ չաղլարընատ օղուղ, զայէթլե տէ կիւզել տիր. անճադ հէյ վախ քի պու գըզըն պիր կէօղիւ պիր գաղատ ուղրայըղ քէօր օլմուշ տըր։ Հալ պու քի գըզ տախի զայէթլե տուդղուլու վէ սահիպ կուսթօ օլմասը սեպեպինէ թատէն սօն տերէճէ-էրտէ աշդու ալէագայա միւպթելա տըր. անճադ

աչըդ կէօղևնևւն իլք պագըշտա քէնաի իւղէ-
ըինտէ կէօրէճէյի պու պէօյիւք դուստուրու քէնաի-
սի տաիի բանա ֆէրք իտիւպ, տիւնեա քէնտուսինէ
ղընտան տըր. վաքիտէ էօյլէ պիր դըղը վարիյէթի-
նին խաթըը իչին ղէնկինլէրտէն տաիի նիչէ ալան-
լար պուլտունուր. ֆագաթի գըղ էօյլէ խաթէմէղ,
խաթէրըի քէնտիսինի սեվէնին մուհաֆազէթինէ հիչ
պաշդա խաթը ը դարըշմայըպ, հալընըղ կիւղէլի-
յինէ հայրան օլարագ սեվսին: Կէրչի քէնտիսինի
սեվէն ծնուն պու դուստուրտունու եիւղևնէ վուր-
մայըպ՝ ճիհանտէ պի էմնալարն տիյէճէք տիր էմմա
չի ֆայիտէ քի մուհաֆազէթի էն ղիյատէ ալէֆլէն-
տիրէն վէ ճանըն այինէսի օլան կէօղևն պիրիսի
դաբալը օլմուշ օլտուղու իչին սօն թէրէճէտէ
քէսկին վէ սրճագ մուհաֆազէթ ատասընտա պիլէ
քէնտիսինի սեվէնին տիքէն կիպի կէօղևնէ պաթըպ
վիանէն աէօյլէտէսէ տաիի ֆիքրինտէն օլտուն «նէյ-
լէյիմ կէօղիւ պօղայօր տիյէճէք տիր:

Մէգըրէբ գըղըն վարիյէթ ու վարիատաթը
տէրեալարտա տօլաշան վաբօղլարը կէօղևնէ գըլ
գատար կէօրիւնմէյիպ, անճագ սագ կէօղլիւ ա-
տէմլէր կէօրիւնիւր վէ հագգը տաիի վար տըր.
չուն տիկէր հէր ճիհէթլէ հիւանէտար օլմուշ օլա-
րագ, էկէր պիր կէօղիւ էօյլէ օլմուշ օլմադան,
ճիհանտէ պիմէնէնտա կիւղէլ օլաճագ իքէն, վէ
պունճա վարիյէթէ սահիպէ օլմուշ օլարագ թատիկ
տույղուտու իդթիղտասընճա մուհաֆազէթին թարիֆ
օլունմադ վէ ղէվք ու սէֆալարընտա նայիլէ օլաճագ
իքէն, պիրկէօղևն քէօր օլմուշ օլմասը քէնտիսինի

պունճա միւրատընտան մահրում խախտ, տէրտու միհնէթ վէ ղամու գաւավէթ տէրեաչարընա լզգա իթմէքտէ տիր։ Իչթէ պու դրզ չօգ տէֆա սանա եօլտա բասթ կէլիպ, նիչէ տէֆա ամա՛ն եա րէպ չու ֆուգարատաքի կէօղիւն պանա եարայտաճաղը գաւար քէնտուսինէ լուզումի եօդ տըր. գապիլ օլատա վարօղչարընին ան թանէսինի ճնա վէրտէմտէ կէօղիւնիւն պիրիսինի պանա վիրտէ տէյու ֆիքրինաէն կէչմիչ տիր. տահա նէչէյէր ծնուլմադ եա՞ րէյէրէ օղրայընդ, ճէրրահ էթէյէրինի եարտըդտա, պը չադըրիւէ քէսաֆքտէ վէ ֆիթիլէրի սօդտուդտա տիվարըտա թըրմանընդպ ահու ֆիղանընդրը կէօղէրէ չըդսընդը վադրթընտ կէօղէրինէ հիչ պիր չէյ կէօրինմէյուպ, թէք սօդադընտա սիլէնսէմտէ չու տաղրըյը չէքմէզսէմ. նէ մութլու պէօյլէ եարտսը օլմայանընտա տէմէդլէ՞րմի։ Տէֆա սօղարըմ սանա չիմտի սէն չու վիճուտինէն վէ կէօղէրինէն սադըղընէն դրյմէթինի ծնա միւհթաճ օլուպ, հասէտա չէքէնէրը գաւար հէր վադրթ պիլէպիլ՞րմիսինէ տէտի. ծնա չիպահէ նէ Ա.պատալ պապա տէտիմ. հաթտա սէն չիմտի պունընդրը սէօյլէսինի տէ խախտրըմա կէլտի եօղտա տիկէր վադրթընտ պէնիմ վիճուտիմին վէ կէօղէրիմին սադըղընէն պու թէքրճէ գաւարու գրյմէթի օլտուդունտան խապէրիմ պիլէ օլմազ տէրիմ։ Իչթէ էօյլէ խէ օղլում տէտի Ա.պատալ. սէնին կէօղիւնէ ճէնտէթ կիսպի կէօրիւնէն պու խանէ վէ ավլուտան տախի պու խանէնէն սահիպլէրինին խապէրի օլմազ։

Կէօրմի՞ւն մի չիմտի. ֆէլէք քէնտի բիրէ գա-

տար է յլկլինի ուզագտան տէվէ գատար կէօմէ-
րիր տէր խէմ հադգըմ վա՛րմը տըր. պունունտա
սէպէպլի նէ՞ տիր պիլի՛րսիսին, ինսանի թատիյա-
թըն պիդարարըզը վէ ունուտուճուլուղու տըր:

Պու տիւնատէ պուլունան պիր է յլկլին ղէվգը
օ է յլկլին ղըտար օլան ֆէնալըգ իլէ գարըշըգ օ-
լուրսա տույուլուր. եօգսա սամսաֆիլ է յլկլին վա-
քիտէ էյլէք տիր ամմա թատր թուղու օլմազ. նա-
սըլ շիմտի շու տէմիւնճէք թարիֆ իմտիյին հավուղ
պաշլարընտա օթուրանլար սանա կէօրիւնէն գա-
տար զէվգու սէֆատա նայիլ օլապիլէճէքլի՞րմի:
Սանա տիկէր պիր թէմտիլ իլէ տաիսի պու խուստու-
սու իյզահ խաէյիմտէ արթըգ տուտունըն օտա-
սընա չըգալըմ:

Մէչսւլիյէթինին եավաշ սանատաթընըն իզ-
թիրապընտան մէվսիմի չիթատէ սապահա գարշը
չէհիրէ կելէն եօլճու գըր տաղըն պաշընտա հէ-
նուղ տօնմայաճադ մէրթէպէտէ, սօվուղուն չիտ-
տէթինատէն պիւթիւն վիճուտի տիթրէյիպ՝ սօվուգ
բիւղկար իլէ գարըշըգ էսէն գար հէր թարաֆ-
տան եիւղիւնիւ կէօղիւնիւ տէօյերէք եօլտա կէլ-
տիյի եէրտէ չու գօնագլարտա վէ զօսպալար եան-
մըշ օտալարտա օթուրանլարա եավաշ սրճագ հա-
թագտա ույույանլարա ֆիքրինատէն վիրա մութլու
վէրմէ՞զ մի: Պըրագ օ եօլճույու օրատա. կէլ չիմ-
տի տէ ծնուն հասէտ չէքտիյի օտալարտաքի օթու-
րանլարա, պագարսըն քի պիրիսի ո՛ւք սըդըլտըմ
տէյուպ՝ սըրթընտան քիւրքինիւ չըգարըպ, ա-
թըլ յօր, օ պիրինի ղօպայը վէք չօգ եագմըշըն

տէյու ուչալը թէքտիր պիլէ իհտիյօր. ֆագաթ հատե ֆարզ իտէլիմ՛ քի պու թէրէճէ սըգըլմասընըլար. ֆագաթ չուրասը հէր հալտե սահիհ տէյի՛լ մի տիր քի ծնլար չու սըճագ օտանըն սէֆասընը չու տաղ պաչընատա գարլարա պէօյէնմիչ տիթրէյէրէք կէլէն ատամ գատար տույուզ չըգարամազլար:

Օ նէ՞ ֆէլէք տիր օ պիլի՛րմիսին էօյլէ սաֆի էյլիյի պիր սատմէ վէրմէզ, վէրսէտ իչմէ պէօյլէ թատընը թուզտունու ալըրտա էօյլէ վէրիր. սոմմա օ գըրտան կէլէն սատմ նիհայէթ իւլ էմր գուվվալէսինէ վասլ օլուպ եիւքիւնիւ աչազը ինտիրիր, վէ աղաճլարը պիրպիրինէ չաթըպ եագար. օ վագըթ քի օ ալէֆին սէֆասընա ույար օլմազ, էլլէրինի այագլարընը ըսրտըր, րուպալարընը գուրուտուր վէ չօճուգլարընը պաչընա թօվլայըպ հավանըն սօվուգլուղունու, րիւզկեարըն չիտատէթինի, գարըն ճէսամէթինի ծնլարա նագլ իտէրէք գուվլպէսինին գափուսունու գափայըպ, վէ սօվուգտան տօնմագ հիյէէթինէ կէլմիչ վիճուտի եավաչ եավաչ գըզարգտա զաթէն եօրուլմուչ տախի օլարագ իղէրինէ պիր թաթլը մէլէթմիվէք չէօքէր վէ քէրաքէսինի պաչընա չէքիպ բահաթ ույգու ույուր. սէնին օ հատէտ չէքտիյին գօնագլարտարը սաքին օլանլար ույգույա տալապիլմէք իչիւն ագալը իւչ տէօրթ սատա օ ճանգէտ չիլմէէլէր իւղէրինէ իքի թարաֆտա տէօնիւպ չարփընըրլար, նիչինքի զաթէն իւչիւմիւչ տէյիլլէր տիր քի, սըճագ եաթաղըն մէգատիրինի պիլսինլէր վէ վիճուտճէ եօրուլմուչ տէյիլլէր քի բահաթլըզը պուլտուգլարը կիպի

ույդու չէօքսիւն։ Օղլում, ֆէլէք իչմէ պէօյլէ պիրազ պէկդ սախի վիրիր իսէ, պէչ ան դամ էզիյէմ չէքտիրմէյինճէդ վիրմէդ։

ՏՈՒՏՈՒՆՈՒՆ ՕՏԱՍԸ

Ապատալ պուրատա լադը բաբըրնը դամ իսիւպ վէ պէնի գօչումնան թուխթուպ՝ իքիմիդ պիրլիքտէ պիւթիւն դիյդըյմէթ ածէմիւխանան իսալիէրի տէօշէլի կիւմիւշ բարմադըգդը վէրտիվէնդերտէն եօգարը չըգմայա պաշլատըդ։ Իչ դամ եօգարը չըգտըգտա քէնտիմիդի էվինէ հիսապսըդ կազլար վէ հաֆիղէլէր իլէ թէնվիր գըլընճդ պիր պէօյուք ուալատա պուլտուդ։ Մէդքիւբ ուալանըն հէր թարաֆընտա սը բա իլէ օտալար պուլունմադտա իսի. մէդքիւբ օտալարտան պիրիսինին գարուտա աչըդ օլմասը յլա, պէն հէյտան իչէրի կիրտիմ. օտանըն իքի թարաֆընտա կիւմիւշ սանտալիյէլեր ամբըմըշ վէ գարշը թարաֆընտա բէնճիրէնին էօնիւնտէ իչ թանէ կայէթ տիքլէր վէ ֆիտան պօյլու գըզլար օյնադմադտա իսիյէր։ Մէդքիւբ օտանըն թէղէնտաթընա նազարէն, հէր նէ գատար տուտտունուն օտասը պու իքի գատընա դահիպ օլտում իսէտ, մէդքիւբէ դըզլարըն հիյնէթ ու էլպիսէլերինտէն պէօչմէ օլտուգլարընը ֆարդ իքտիմ։ Մէդքիւբէլերին պիրիսինին պաշը աչըդ օլտ՝ վէ գումդալ ատչարը էօրիւլմէմիշ օլտըգ աննընտան իքի թարաֆա պէօչիւնմիւշ իսի. տիկէր իքիսինին պաշընտա ֆօթօզ օլտ՝ սիյահ ատչարը էօրիւլմիշ

օլարագ եաղմա իլէ պէրապէր պաղլանմըշ իսի։ Պաւ արատա Աւպասլ տաճի իչէրի կիրիպ վէ պէնի դօլուսման թուխթուպ, հայաէ օ պիր օտայա կիտէլիմ տէր իսի. պէն տօղրուտու մէդքիւր օտատան տիշարը չըգմայը իսթէմէդ իսիմ, վէ հէր նէ դատար Աւպասլըն զօրու իլէ դարուտան տիշարը չըդմադատա իսիմ իսէտէ, կէօրիւմ գայըգճը կիպի ալդա թարաճա պադար ըտը։

Աւպասլ պէնի քէօչէտէքի օտանըն էօնիւնէ կէօթիւրտիւ վէ օ գարբույու տաճի եվթտիյի կիպի գարու աչըլտը իչէրի կիրտիք. իչէրի կիրէր կիրմէդ շահնիշիրտէ օթուրմադատա օլան պիլմէմ՝ ճինաի պէնիի ատէմ մի պիլմէմ հիւրրի մէչէքմի պիրիսինի կէօրտիւմ ամմա սալթ օ գատատըրընը պիլիյօրում. ծնտան սոնրա պայըլըպ եէրէ տիւշմիւշիւմ։ Աւպասլ եվնէ պիր քէրատէթ իլէ պէնի այմըշ. կէօղիւմիւ աչըպ ադըմ պաշըմա կէլտի իսէ, պուլունատուդում թէհլիքէյի հիսս իսէրէք կէօղիւմիւ գարայրպ տօղրու օտա գարբուսընատան տիշարը ֆըրըսնայա պադտըմ. նէ՞րէյէ տէյու սիւալ իթտի Աւպասլ. Նիչէ պէնիի ատէմին րիւյասընատա պիլէ կէօրէմէտիյի պէօյլէ պիր օտայը, վէ ծնտաքի օթուրան տուտույու սէյր իթմէտէն պըրադըպ նէ՞րէյէ կիտիյօրսուն, այագլարընը էօբէյիմ պըրադ պէնի պաղըրտըմ գօլարըմը չէքիշտիրէրէք, պէն պիրազ տէֆիզամ իչիւն տօղրու եօլա չըգմըշ օլուպ՝ պէնիի ատէմին միւպթէլա օլտուդու տիկէր հէր պիր տիւրլիւ էքտարը քէֆինիյէտէն էճէլէ գուրպան կիտէպիլէճէյիմ իսթիրըմտա իսի ամմա

կուզէր սէյրնաէն էօլէճէյիմ առյա խաթըմնան կէչմէմիշ իտի. ադլըմ վէ ճանըմ պաշըմնա իքէն չու օտաման պիր ուշարը չըղ պըրմ աէտիմ։ Ա-տաղ դօլաըրմըր թուխթուշ պըրագմազ ըտը. պէ-նիմ մէրամըմ աէտի, սանա կուզէր սէյր իմտիր-մէք օլմայուզ՝ նասխհաթ սէյր իմտիրմէք տիր, վէ պու օտա սանա պիր տէրս օտասը օլաճադ սըր։

Ա՜մա՜ն պապա, թէքրարլատըմ. պէն աէրս մէրս խաթէմէմ. չու կէնճ եաշըմնա սաքիլ ու քի-միլ օլաըաղ. պաղը մէզարէ կիրմէքտէն խաչ, նա-տան ու ճահիլ օլաըաղ պիր միւտաէթ տահա տիւնեա նիւգիւնաէ էօմր կէչիրէյիմ, վէ էկէր պիր կիւն ճինաի պէչէրէն լատիւտ պօրճու օլան էօլիւմ տախի իտապէթ խաէճէք օլուր խաչ, պու անէ տէ-կէն միալի նամէսպուզ պիր դաղայա մէզնի իմթի-հալը տարը պաղա խաէնղէրէն պիրինճիսի պէն օլ-մայըմ աէտիմ. քիմէ՞ սէօյլէսէն, նէ դատսըզ չա-ըըշըրմ խաչ ինտաճը Ա.պատալա գօլուտու պը բագ-տը բատատըմ, կայրու պէօղլէ աէտիմ ֆիքրիմտէն. պու Ա.պատալ պէնիմ դօլ լարըմա դօր իմտիի կիպի կէօղ լէրիմէտէ զօր խաէմէզ եա. պէնտէ տուտու-տան թարաֆա պագմայը վէրիրիմ, վէ պատէհու օտանըն թէզնինաթընը սէյր իմտէյէ դարար վիր-տիմ. օտանըն չէրչիվէլէրի ալթունատան տիվարըրը եէքփարէ այինէտէն իտի, վէ այինէլէրէն էօնիւնտէ ալթուն սանատալիյէլէր տթը ըմը չ իտի. թավանտա գուպպէի ատիւմանը թէզնին իտէն եը ըտըզ ըտ մի-սիլու կազատան եարը ըմը չ սիւրիւս սիւրիւս ըէնկ-տէ եը ըտըզ ըտ բարը ըտատագտա իտի. օտանըն

տապանընտա զիդը յմէթ վէ եէքփարէ պիր խալի-
տէ տէնիզ ըէմ՛ օլմուշ օլուպ՝ իչինտէ վաբօրլար
տիւմանլարընը սավուրարագ կիլիմէքտէ խոխլէր։
Բէնճիրէլէրտէն թարագիա օլան սէտիր վէ եաստըգ-
լար ասլա միսլի կէօրիւլմէմիշ մօր դաոիֆէտէն ի-
տիլէր վէ բէնճիրէլէրին էթրաֆըլարը սըրմա սա-
չադը պէյազ թիւլ ըէրտէլէրի իչի թարագիա պէօ-
լիւնմիշ խոխ. հէր նէ գաոտար էվվել էմրտէ տու-
տունուն նիւզիւնէ պագմամայա նիյէթ էթմիշ ի-
ահմ իսէտէ, բէնճիրէլէրին օ պինապիր ըէրտէլէրինի
սէյր էթահքճէզ՝ էօնիւնտէ օթուրմագտա օլան
տուտու կէօզէ իլիշմէմէք տահի միւմքինսիզ իտի։
Սանիյէն նիյէթ ու միւրատըմա բաղմէն կէօզլէրիմին
տահի զապթընա գաոտը օլամադ ըարըմ. նիհայէթ
չայէտ եէնիտէն պիր պայդընըզդ տահա իւզէրիմտէ
զուհր էթտիյի թագտիրտէ տէրագապ պէնի այ-
մասը իչուն Ասլտասլա ըէճա իտիւպ տուտույա նա-
զար իլլէտիմ։ Մէզքիւրէյի կէօրէն անըն ճինահ պէ-
չէրտէն պիրիտի օլտուղունու ինանմագ իչին հայըր-
կիւճլիւք չէքըր իտի. հէնուզ օն պէշ օն այթը չաղ-
լարընտա թըգիը պիր նէվճիվան օլուպ՝ ճէմաալի գար
կիպի պէյազ, կէօզլէրի մէլէքպադըշը, գաշլէրի
հիլալ, կէրտէնի պէյազ վէ պիր գարըզ իտի. պաշը
աչըդ օլուպ՝ անընընտա եարըմ այ չէքինտէ ելմաս
չէլէն, սաչլարըն եարըսը պուրմա պուրմա արդայա
աթըլմըշ, վէ տիկէր նըսթը իչի թարագիտան եա-
նագլարըն իւսթինտէն էնիպ՝ ադ կէրտէնէն իւս-
թինտէ պիրպիրլէրինէ գավուշուրըլար իտի. գու-
լագտա բըրլանթա քիւրէյէր, բարմագլարտա եա-

գումի դիմելու եիւղիքները բարլամագոտա իսի։ Պոյու լինճէ ֆիտան կիպի օլուպ՝ պէլինի էլմասլար տէօշէնիշ պիր ալթուն գուլադ սըգըշար լամագոտա իսի. կիյտիպի ֆիսիթան գար կիպի պէյազ վէ լինճէ թիւլտէն օլուպ՝ սըդ սըդ էլմաստան չիչէքլեր իշլէնիշ իսի. ֆիսիթանըն այնընտա քէզա պիր թիւլ միսօ օտանըն եարընընա գատար սէրսիլիշ, վէ էթէքլէրինէ ուճլարը էլմասը սըրմա սաչադլար սալանմագոտա իսի. էօյլէ քի օտանըն թավանընտա բարլամագոտա օլան կադլարըն չոճուգը պիւթիւն էլմասլարա վուրուպ՝ մէզքիւրէ նուր իչինէ պիր մէչէք կիպի կէօրինիւր իսի։ Ճինսի պէնիի աաէմին ագլընը պաշընտան ալան պէօյլէ պիր տիլսէրլիք վէ պուննճա սիս ու տարամ պու իլքինճի տէֆատա պէնի քիւլիչէն պայկընը դէրէճէսինէ կէթիրմէսի իսէտէ, հալպու քի կէրի չէքիլմէսինի էմր իթտիչիմ կէօղէրիմ աշդու ալէտգա իլէ իթթիֆագ իսիպ՝ ադլըն հիքիմէթինէ գարշու թուղան իթմէքտէ կէղէրլէր իսի, վէ պիրազ էվվէլ սէյրինտէն իսապէթ իսէճէք զանն իթտիչիմ էճէլ՝ չինսի մահրու-միյէթինտէն իսապէթ իսէճէք կիպի կէօրինիւր իսի. օգատարատագ քի աշդու սէվտա բիւզիճա-բընըն գալպինտէ նակահան հուսուլէ կէթիրտիչի տէհլիթլու ֆուրթունայը Ա.պտալտան տաիսի սէթր իթմէյէ միւդթէտիր օլամայուպ՝ արթըգ սէն նէ տէր իսէն տէ Ա.պտալ պատա տէտիմ. տիւնեատէ չէօյլէ պիր տիլպէրէ մալիք պուլունան զաթըն հիչ պիր զամու դատավէթի օլամազ։

Ա.պտալ պու տէֆա պու սէօղիւնէ գարշըըգ

տիկեր տէֆալար կիպի տիլ լէե ճէվապ վիրմէյուպ էլինի կէօղիւմե գարատը. պէն էլ լէրիմ լէե հեր նէ գառար Ապտալըն էլինի կէօղլերիմին իւսթիւնտէն գալտը րմայա չալը չըր խոմ խէտե, Ապտալ զօր լէե կէօղլերիմի սըդը սըդըյա գարար խոմ. թառաճիպլի հալ, կէօղլերիմ օ տէրէճէ սըդը գաշ քանմը չ իքէն պիլէ, տուտուունուն թառվիրի զանն իւ տէլալն քի ֆօթօկրաֆ կիպի տիտէլերիմե տիւշմիշ օլուպ՝ կէօղլերիմին իչինտե նէնե պիր էյիտամ կէօ րիւր խոմ: Պէօյլէճէ պիր վիւտատէթ տուրտուգտան սոնրա տուտուունուն խայալի թառվիրի կէօղլերիմ տէն տէֆու ըէֆ օչտու խե, օ վագըթ Ապտալ կէօղլերիմի պըրագար. պէն տախի պու վէսիլէ լէե տուտուտան կէօղլերիմի այըրըպ Ապտալա պագա րագ՝ նիչիւն չու տէմինճէքքի տէտիյիմ սէօղե պիր գարշըլըգ վիրմէյինիպ Ապտալ պագա տէտիմ. կալիպա օ սէօղիւմե պիզ տախի պիր գարշըլըգ պուլամատընըզ, վէ հէման էօյլէ զանն խտերիմ քի պէն պունճա վագըթտան պէրու չէհրիմթանտե կիւզելլեր սեյր իմմէյէ կէօղիւմ ալըշմըշ իքէն, պու տուտուունուն հիւանիւ ագըմն պաշըմտան ալ տը խե, պիզե քի եապանի տաղ լարտա հայվանաթ տան մատտա չէյ կէօրմէյէ այըշմամըշընըզ, հա լայլէ տահա չօգ գիյատե թէէսիր իմմիշ օլմայը տըր տէտիմ: Ապտալ պու սէօղիւմե գարշըլըգ նէմ կիւլերեք ճէվապե ագագ պիրլէ, պէն պէնիմ իչինե էլէմ իւգրե օչմա օղլում, տէտի. անճագ սէնէն ագըրընը պաշլամտան ալան նէ օ գառար պու տուտուունուն կիւզէլլիյի տիր, վէ նէտտե պիւտուս տա-

բաթը, իլա սենին ագլընը պաշընաան ալան պաշգա պիր չէյ վար արը։ Մէսէ՛ա հա բաալպ պաղըրարմ պու նէ եաղնըշ իսեաաա աաէմ իվիշեին սէն. պաշ-գա պիր չէյ նէ՞ օլաճադ, մէկէր չիման չու աու-աունաան նէրինաէ կայէթլէ չիրքին վէ իսաթիս պաշը փէրիշան պիր գարը օլմուշ օլսյար, պէն պու հիյ-եէթի քեոպ իսէճէքմի իսիմ. պու նէ՞ ագլէ մու-ղայիր մէգալաթլար իսիյօրսաան աէսիմ։ Ա.պաալ եինէ կիւլէրէք ճեվապ պիրլէ, պէնիմ լագըրտըլա-ըրմ ղաթէն ագլէ մուղայիր օլմայուպ՝ սէնին ագ-լընաան իսաթիսն օլսուղու իչինն սէնին ագլընա մուղայիր կելմէքսէ տիր աէսի։ Պագ սանա չիման սէօյլէյիմ պու աուսաունաան հիւանիւնաէն չօգ դի-յաաէ սէնի սիվանէ իսէն չէյ նէ՞ տիր պիլմիյիմ պու աուսույա նայիլ օլմանըն գասպիսպլիկի տիր։ Պուրաաա Ա.պաալ եիւքսէք պիր ա՜հ չէքէրէք, աչ-աանմա օղլում գելէյէ թէքրարլաաը, ալսանմա սագըն օ հիյլէքսաւա, չուն օ էօյլէ պիր գելէք տիր քի պիր էյլիյի նէ գաասաը ղօր վէ կիւճլիւք, թէհ-լիքէ վէ գօրգու իչինաէ վէրիրսէ օ գաասար թաթլը կէօսթէրիր վէ ասլա վիրմէյէճէյի էյլիյի իսէ, իլթէ պէօյլէ սագը պաշսան չըգ արաճադ մէրթէպէտէ թաթլը կէօսթէրիր իչթէ սանա իսապաթը։ Պունսան եվվէլ քի օսաաա կէօրսիւիւն պէսլէմէ գըզլարըն սաախ կիւրէյլիյի՝ սուսաունըքլինէ գայիգ իսի վէ էկէր սանա սուսույու օնլարսան չօգ դիյաաէ կիւ-ղել կէօսթէրէն պիր չէյ վար իսէ, օ սաախ օ պէս-լէմէլէրին եաբամաաըրը սուսուսուաքի օլան սիւս վէ ելմասլար արը. նիչիւն օ պէսլէմէլէրի կէօրսվ-

յինտե վաքիտե ճանու տիլտէն վուրուլտուն, ֆա-
գալթ զայագըլ օլմատըն. ծնուն իչին պէսլէմէյէ
նայիլ օլապիլմէնին իհթիմալի վար սըր. անճագ
պու տուտույա նայիլ օլմանըն իհթիմալի վէ չարէսի
եօգ սըր. իչթէ պէօյլէճէ պիամէտրիճ նայիլ օլ-
մատը գօլայ օլան կիւզէլլէրէ ինտիքճէ՝ աշգու իչ-
թիյագ վէ թէէսսը տախի օ գատար թէնդիլ օլուր
Սէն պու տուտունուն աղաալընըն հիչ պիր զամա
գատավէթի օլամազ տէտին նիչին քի պու տու-
տունուն սանա թէէսիրի օլտուղու գատար աղա-
սընա տախի թէէսիրի օլուր զանն իտէրսին հազ-
նըլըգ իլէ:

Ա.զնատը՞նդը չիմտի օղլում քի տիւնեանընն տի-
կէը քեաֆֆէյի էյլիքլէրինի տախի անլէրտէն մահ-
րում օլմուշ օլանլարա օ գատար էյի վէ թամթը
կէօսթէրէն չէյ եալընըզ օ էյլիքլէրէ նայիլ օլմանընն
կիւճլիյի եախօտ գապիլսըզլըկի տիր. արզու օլու-
նան էյլէկէ նայիլ օլտնատուղու կիպի եվվէլկի կէօ-
րինէն տար գաչար. էյ բէք էյի Ա.պոտաչ պապա
տէտիմ պուրատա. սէն պունու պէօյլէ տիյօրսուն
ամմա՝ պագ բարա գաղանանլար, գապանտըգճագ
տահա գաղանալըմ տիյօրլար. ճէպինտէ եիկիրմի
բարասը օլան չըգարըգ օն բարասընը ֆուգարայա
վէրիյօր տա միլիօնլար սահիպի օլան օ օն բարայը
տախի վէրմէյուչ քեար իթմէքտէ կէզիյօր. պու
սուրէթտէ սէնին տէտիկինին ղըստը վագը օլուչ,
պիր էյլէկէ նայիլ օլտուգճագ տատը արթըյօր. պու
տէտիկին չէյ սաթի բարանըն հագդընա վագը օլուր
տէյու ճէվապ վէրտի Ա.պոտաչ, վէ օ տա նէտէ՞ն

տիր պիլիմիսին. չուն բարա քէնափի պիր էյլիք օլմայուպ, էյլիյէ պիր վասիթա տըր, ամմա ծնա Թամա իսէնլէր Համընըչըդ իլէ ծնուն քէնափինի էյլիք զանն իսէրլէր. պու սուբէթսէ Թամա պիր իլլէթ օլուպ՝ օ միսիլլու քիմսէտէն արԹըդ Հնսանի նաԹուրա վէ տույդու դալդար. պէնիմ սէօզլէրիմ իսէ Հնսանի նաԹուրատա վէ տույդուտա օլանլար հադդընա տըր: Տէտիմ քի բարա քէնափի էյլիք օլմայուպ՝ էյլիյէ պիր վասիթա տըր. Ֆագաթ պու խուսուսու սանա պադը Թէմինիլլէր իլէ իյդահ իԹմէսիքճէդ պէյքի աղնայամաղըն: Տէնիզլին սույու պիր գայըդը Եիւրիւմէք իչին նէ գատար լազըմ վէ լապիւտ իսէ, Հնսանըն սիւնեատա Եաշայապիլմէսի իչին սանի բարա օ գատար լազըմ վէ լապիւտ տիր. Ֆագաթ հա՞նկը գայըդճը տըր օ քի տէնիզլին սույու քէնափ իչինէ պու տէրէճէ Եարըեօր իմիշ տէյու ծնա իգԹիդա օլուդու վագԹու մըգտարընատ ղիյատէ իԹիպար իսիւպ՝ ծնատան գայըդըն իչինէ տանի ալմայա գալգըշըն. Եախօտ քէնափ կիսէճէյի եէրլէրսէ սու ազ իմիշ տէյու գայըդը աչըդ տէնիզլէրէ չէքսին. չաշդըն գայըդճը աչն մագսէտինի պըլտագպ՝ մագսէտինին վասիԹատընա նիչիւն Թարբընը բարն տինմէդ մի ծնա. բարա լազըմ օլուդու իչիւն էյի տիր. տէյիլ քի էյի օլուդու իչիւն լազըմ տըր. ծնուն իչիւն օնուն լազըմընատ ղիյատէսի էյլիքաչն չըգար. բարայա Թամա իսէնլէրէ հագ վէրիր իսիմ, նէ վագըթ ծն բարատը օլան ծն բարալըդ էքմէք նէչէպիլիպ Եիւզ ղուրուդու օլան Եիւզ ղուրուչըդ վէ

ան պէտն գուրուշու օլան ան պէտն գուրուշլըդ պէրաէն էքմէք եէյէպիլմէք դաապիլ օլայտը։ Փէղա եիւզ գուրուշու օլան պիր դամի էլպիսէ կիյինէպիլիպ, պէտն գուրուշու օլան ան գամի իւսթի իւսթէ էլպիսէ կիյինիպիլպ պիր էվի օլան պիր էվաէ, ան էվի օլան պիր վազըթտա ծնունտա տաիսի օթուրուպ ղէվզընը չըգարապիլմէք դաապիլ օլայտը։ Թանա իլլէթինէ օղրամըշ օլանլար պու տէյի լազըրտըր տէրլէր էյի պիլիրիմ. Ֆագաթի պէն ծնլարը այրպլամամ չուն ծնլարըն էվվէլա տիւննա տիւմանը իլէ Ֆիքիրլէրի քէօր օլմուշ տըր, վէ սոնրա թտանա իլլէթինէ օղրայուպ տուլդուլարը տա քէօր օլմուշ տըր վէ քիւլլիյէն հայվան քէսիլմիշլէր տիր. նէ՞ հայվան էտիյօրում, էյի Ֆէննա պիրտազ տուլդու հայվանլարտա պիլէ վար տըր. օ միսիլլու տաէմլեր թաշ քէսիլմիշլէր տիր, նէ թաշ տիյօրում թաշըն էյի տուլդուսու եօղ իսկ Ֆէննա տուլդուսու տաիսի եօղ տըր. Ֆագաթի պուննլարըն պիւթիւն տուլդուլարը Ֆէննա քէսիլմիշ տիր. տիմէք քի օ միսիլլու քիմսէլէր թտաբտըգլարը մտաէնին այրընտա կիղլէնէն չէյթտանա թտաբտըգլարը իչիւն չէյթտան քէսիլմիշ տիր պուննու սանտա իսպաթի իտէյիմ։ Թտամահքտըրլար տէրլէր քի պիր տաէմին պիրտէն օ գատար էքմէք եէյէմէյէճէյինի, ան գամի իւսթի իւսթէ էլպիսէ կիյինէմէյէճէյինի վէ պիր վազըթտա ան էվաէ օթուրամայաճաղընը պիղաէ պիլիրիզ. պուննու լազըրտը տէյիմի իտիյօրտան պիղէ. Ֆագաթի պիղ բարայը ծնուն իչին չօղ դաղանմայա հավվէս իտէյիղ քիբտարտը չօգալան էքմէքին էյիսինի եէր, էլպիսէ-

նվեն էյնսվեն կեյնիը, էվին էյնսիտե օթուրուը. քեք էյն պու սեօզիննիուզե հագ վերէյնմ. ֆագաթ կէօրիս յօրում պուննատան նայիլ օլտուդան սօնրատա ևինէ թամա խոյօտունուզ. թամահքեարլար չիմ՝ ոլ սե տերլեր քի ծնտան սօնրա տա ծնուն իչուն թամա խտերիզ քի օ մալիք օլտուդումուզ էքմէյին, բուպանըն վէ էվին էյնսինի էմինէյնթե դօյալըմ. քեք էյն հատե պունատա հագ վերէյնմ. ֆագաթ սիզին էօմինինիզ օլտուդա էլլի թանե էվ օթուրաճաղընըզ պիր թանե էյն էվի էմինէյնթե դօյապիլիր ետա. նիչուն, տա էլ ետուզ լուչ եիւզ էվե տախ մալիք օլմուշ էքէն, ևինէ թամա խոյօտունուզ ծնուն իչուն քի էվլատլարըմըզըն ատախ կէչիվինի էմինէյնթե դօյաճաղըզ տեղեր. հատե խոթեր խաթէմէզ պունա տա քեք էյն տէյնմ. սիզին պու վարէյնթինիզ սիզին էվլատլարընըզա, թօշունլարընըզա վե ծնլարըն թօրնունա նէ գատար արթատլար եէթիչիր տե արթատլ. պու տէֆա տա տերլեր քի սաղթ էվլատլարըմըզը տիւչինմե լէ օլմազ. ծնլարտան զուհր խոէճէք օլան զիւրրէյնթէլէնինատե տիւչինմելիյիզ. տիմէք քի սիզ հաթասընա թէօվալե ալաՙհմընընըզ քի պունճա տէհրլերտէն սօնրա կէլէճէքլերի ատախ գայըբա պիլմէքտե կէղէյօրընըզ սիզ քի պէշ տադըգատէն պիզգաթ քէնահինիզին հագդընատա նէ վուդու պուլաճաղընը պիլեմէզ իքէն, պունճա տէհրլերի էօլչիւզ պիչմեյէ գալգըչը յօրընըզ: Օղլում, թամահքեարլարըն պու էֆքեատա զահիլ օլմալարընա պարեմ գալպլերի ոօղու օլայտը, կինե նէ խե նէ տէյնմ. ֆագաթ

պիւթիւն պու լագըրտըլար եալտն տըր ինանմա։ Թամահքեար գըսմը քէնտի պիւրրիյէթինի տիւշիւնմէսինէն մաատա՝ պիղդաթ հայաթտէ օլան էվլատլարընը պիլէ տիւշիւնմէզ պիղդաթ գարըսընը պիլէ տիւշիւնմէզ, վէ կէօղիւնիւն պէպէյի գատար գըյմէթլիսի օլան պիր էվլատը հէլէ պիր ան բարտասընա քէտէր կէթիրսին, պըչագ իլէ պօղազլար։ Պէն անլարըն էօնիւնէ նուսլարընդըպատա պու լագըրտըլարընը սէօյլէթմիյիմ նէ պադըյօրսըն, պէն անլարըն գալըպլէրինի պիլիրիմ. անլար հալէտա պիղդաթ քէնտիլէրինի տահի տիւշիւնմէզլէր. անլարըն տիւշիւնտիյի սաաթ քէնտիլէրինէ ալթուն կէօրիւնէն չէյթան տըր։

Ֆագաթ չուրաճըգատա ֆիքրիմի եարընըշ տաղնամամադ իչիւն չունու պիլմէյիսին օղլում քի, թամահքեար տէմէ իլէ հէր վաքըտէթ սահիպի օլմուշ օլանլարը աղնայաճագ տէյիլսին. չուն ատէմ վար տըր քի հագ թատալէտա միւրատ իտիւպ անա պէնկինլիք վէրմիշ տիր. Ալլահ սանա վարիյէթ վէրիրսէ ալմա տէմէք տէյիլ ֆիքրիմ. թամահքեար տէմէ իլէ անու աղնայաճագտըն քի վարիյէթէ մալիք օլամմըշ տահի օլտա, գաղանմագ իսթէտիյի վարիեէթի նասան վէ հիյլէ իլէ, էօթէքինէ պէրիքինէ պին տիւրլիւ տէսիսէ վէ ուսթալըգլար իլէ հագսըզլըգ իսէրէք, վէ էլինտէն կէլէն էյիյի ինսան գարնտաշընա ասլա իթմէյէրէք բարտա արթը բմագտա կէղէր։ Ասլատալ լագըրտըրընը պուրայա կէթիրտիքտէ ֆիքրիմտէն չու միւթալտա կէչտի. պու Ասլատալ պէնի պու խանէյէ պէնիմ մալիւմատի վէ

մեմուլիմին խարիճինտե տերտլեր սեյր իթտիրմեք իչուն կեթիրտի ամմա պեն պուրայա կելելիտեն պերու տերտե պենղեր պիր չեյ կեօրմեյիպ՝ կեօրտիւյիւմ չեյ անճագ բարլագըզ, չիրինլիք, պեյազլըզ տիլպերլիք, կիւզելլիք, ալթուն վե ելմաս տըր. հենուզ պու միւթալաա ֆիքրիմտեն կեչմեքտե իտի պիրտե պագտըմ քի տուտու ապանտըզ սետիրին իւղերինե եիւզիւ գոյու եերե գաբանտը, վե ատրունի տիլտեն ահլար իտերեք եավաշճա սես իլե աղլամայա պաշլատը, վե պատեհու օտա գաբուսունուն տիշարըսընտան տինինեյիպ իչիտեն օլմասըն իհթիմալինե մեպնի, տերադապ ֆըրլանըպ կեօզլերինտեն ագան ինճու թանեսի կիպի եաշլար՝ աեագլարընըն ալթընտաքի ադ տենիղե տեօքիւլերեք կիտիպ օտա գաբուսունու աչըպ տիշարըյա իքիթարաֆա պագտը, վե գաբունուն էօնինտե քիմսե օլմասըզընը կեօրտիւքտե տեֆա գաբույու գաբայըպ ելինե կելտի սետիրին իւսթինե եերե գաբանտը. մեզքիւրենին միսլի մելեք ճեմալի օ վազըթ պիւթին ալիւթիւնե պաչգա հիյնեթ քեսպ իտիւպ՝ քեաֆուրի կիպի սարարտը. գալպինտեքի իհթիլալ լհճեպինե վուրուպ զիյատե մահզունու միւքետտեր պիր հալե կիրիֆթար օլտու: Ո զիգըյմեթ ելմասը ֆիհթան թօրթօր օյուպ՝ թիւլ միսօնուն իչինտե քիրըի կիպի պիւպիւլտի. ֆիհթանըն էնդի գօլլարը պըյրըլըպ, պեյազ գօլլարընը պաչընա տայաթտը, վե տիտեյի կիրևանընտան ադան եաչլար ֆիհթանըն ելմասըզը իւղերինե տեօքիւլերեք եավաշճա պիր սես իլե քենտի քենտույե

«քիմ պիլիր պէնի պու էլմաալար վէ մուճէվհէրլէր իչինաէ կէօրիւլմէ մութլու վէրէն օլուր պէլքի. պիր սաաթ պէնիմ եէրիմաէ օլաալար տա տիւնիա-տա նէ տէրտլէր վար ըմիչ աչնասալար» տէյու ֆէրհատու ֆիղան իմմէյէ պաչլատը. տուր պա-դալըմ տէտիմ օ վագըթ ֆիքրիմէն. Ապատալըն տէտիկի չըգմայա պաչլատը. միւսիպէթլու տերտ ու միհնէթ բըրլանիմալարըն արատընատան էօրֆիւ-լիւ լէհճէսինի կէօսթէրմէյէ պաչլատը:

Շիմնի կէօրմէն իլէ տախի կէօրմէմնի տէ-տի պանա Ապատալ. չիմոի արթըգ պու տուտու-նուն տէրտինի տանա թարիֆ իտէյիմ. պու տու-տունուն աղասը տուտունուն օտասընա հաֆիթատա պիր իչի տէֆա անճադ կէլէպիլիր, վէ օ տախի հիչ լադըրտը իմմէյէ իսթէյի եօգ. տուտունուն ան լադըրտըսընա պիր ճէվապ նատիր վէրէ պիլիր պիր հալտէ, վէ օ տախի տուտունուն եիւրինէ պիլէ պադմայուպ, թավանա վէ բէնճիրէլէրէ պա-դարադ, էօյլէ քի պիր կիշի ադչամ կէլայիրատէ տուտունուն եէրինատէ օտասատա տիկէր պիր դորը պիլէ օլմուչ օչա ֆարդընատա տէյիլ տիր: Վա՛հ եաղըդ Ապատալ պատա տէտիմ. տիմէք քի պու տուտունուն աղասը տիվանէ իսիչ. պունա պիր տէ-եէճէյիմ եօգ տըր, մէվլա չիֆա վէրսին: Տիվանէ՞մի տէտի Ապատալ համատա պէյն էննատ էն ադրյը վէ սահիպ մալ իւմմէթ տատա օլունանլատան տըր. էյ եա նա՞սըլ օլուրատա տէտիմ պիր սաէմ տիվանէ օլ-մայատագ պէօյլէ պիր միսլի մէյէք տուտունուն եիւրինէ պատմադ: Հէյ օղլում հէյ տէյու ճէվապ

վերան Աստած. Լինանտա նէֆս տէյու պիր չէյ տահա վար սըր սէն օնու պիլմըյըհըն. սոնա չէօյլէ աղնատայըմ քի, լինան պիրպիրինէ տապան տա-պանա ղըա հիւքիւմէթլէր թահթընտա պիր պէլտէ տիր. պու հիւքիւմէթլէրին պիրիսի ադըլ վէ տի-կէրի նէֆսլէր տիր։ Պիր աստմանէ նէֆս հիւքմ իմ-մէյէ պաշլատըմը, օնտա ադըլըն հիւքիւմէթի մահվ օլուր, վէ օ աստմ նէ դատար ադըլըը վէ էյի աս-տմ տահի օլտա, էն գիյատէ ֆէնա վէ տիվանէ հիյնէթի քէսպ իտէր։ Պու գաիլէտէն տիր պու տուտունուն աղտտը տահի, քի պիր նէֆսանիյէթ վէ իտտտա ըէնչէսինէ տիւշմիւշ օլուպ՝ կիճէ կիւն-տիւզ դոլուլուդտա պտճաչլատա նէֆսանիյէթ կիւմտիյի քիմսէյէրին ալէյհինտէ ուդրաչըր տու-ըուր. էօյլէ քի պէօյլէ պիր պիէմտալ տուտու իլէ դօնուշուպ էյլէնմէք, տէյուպ կիւմմէք վէ գէվդ իթմէք տէյիլ. հաթտա եէմէք եէմէք պիլէ բէք նատիր իտտթրընտա կէլիր։ Իչթէ պու տուտու տահի պու իտուտուս իչինն կայէթէյ միւքէտտէր օլուպ՝ չու-կէօտտիւյինն օտտտտա պէօյլէ կիճէ կիւնտիւզ ետբա եալընըզ դաֆէտտէ գուշ կիպի տուըուր քիմսէ իլէ դօնուշտտազ քիմսէյի տէրտինի պէօյլէյէմէզ, պա-իտուտուս քի պու տէրտէ կէօնտա կէօնտա մանէտալտր վէրիլիր. քիպտր ֆտմիլէտալտրը իսէ, տիկէր տէրտ-լէրինի պիլէ հէյքէտտէն մէսթուրու մահրէմ թութ-մտգտտա կէպէյլէր. իչթէ պէօյլէճէ պտզէն գալպի թտշուպ քէնտի տրտսընտտա կէօղ ետշլտրը տէօքէր. ֆտգտտթ օ տահի գօղդու վէ իհթիրտզլէ. օլմայտ քի պէօլէմէյէր պիր չէյ իչթիմէն, վէ պտտէհու

կէօզ եաշլարընը սիլիպ կիտիպ եէրինէ եաթար։ Նէ՞ ազիմ ֆարդ տէտիմ օ սաաթ ֆիքրիմնէն հէր քէսին պիզիմ կէօզլեմիզէ կէօրիւնտիւյի հալ իլէ հադրզաթէն հալի. պէն նէչէ տէֆալար պուննա էմնալ այթուն վէ էլմաս իչինտէ զարդ օլմուշ, վէ թապէն մալիքէ պուլունտուդլարը կիւզէլլիյի պիր իսէ պէն կէօսթէրէն սիւսլիւ, քիպար տուտուլաբընը բահա եէթիշմէդ չիֆթէ ալթը ֆայթօնլարտան էնիպ՝ ինսան էլլերի իւզերինտէ այագլարը եէրէ տէյմէտէն պէօյլէ պիր իզզէթ ու իքրամ իլէ հավատա ուչուրուլտուդլարընը կէօրտիյիմտէ «նէ մութլու չու տուտուդա վէ տահա նէ՛ մութլու պէօյլէ տուտտունուն աղասընդա տէր իտիմ. ֆագաթ տէտիմ Ա.պատալա լիսանէն. ա՛հ պէն օլմալըյըմ չունուն աղասընըն եէրինտէ, չա՛ղըն տաէմ նէյինէ կէրէք սէնին պէյհուտէ պիր իտատա սէպէպինէ էօթէքի պէրիքի իլէ օղրաշըպ հուզուրուխ թիրահաթընը թէրք իթմէք. ա՛հ տէֆա տէրիմ. պէն օլտամ օնուն եէրինտէ պէնի էօլտիւրմէյէ տախի եաթըրտաճադ օլտալար էյվալլահ տէյուպ՝ իչի թաթլը եէրինէ պաղլարըմ, վէ այըրըմ տուտույու եանընմա, օթուրուբտում ֆայթօնա պու կիւն չու քէօյտէ եարընն չու պարչէտէ, օ պիր կիւն ֆիլան եալըտա էյլէնիր կէզէրիմ տէտիմ։ Սէնտէ չինտի ճէվապ վէրտի Ա.պատալ. ագըլ հիւքմ իթմէքտէ տիր տէ օնուն իչինն պէօյլէ սէօյլէրսէն, եա սէնտէ տախի նէֆս հիւքմ իթմէյէ պաշլասընն պագ կէօրիւնէ ախիւնտա կէօրիւնիւրմի։ Նէֆս ինսանընն պաշընը էօյլէ պիր տէօնտուրուր քի՝ ինսան

ախմանելէրտէն պէթէր էֆքեարու խատաասընը, գալու ալաղընը քիւլէյէն թէպահլ իտէր։ Պու նու սանա պիր պաշդա թէմիզլ իլէ տախի թարիֆ իտէյիմ։

Պիր վալիտե վէ պիր թանէճիք դըզը պիրպիրլերի իլէ սօն տէրէճէ իլթիյազ ու մուհապպէթ իւզրէ իսիարը էօմր իյլէմէքտէ իքէն, սօնրատան պիր գազատա մէսանի՝ դըզըն վալիտէսինին էքի կէօղլերիտէ ալիլ օլսա, դըզ պիր թանէճիք սէվիւլիւլ վալիտէսինին պաշընա կէլէն պու դաղա իչուն նէ գատար քէտէր իտէր, ադլար սըղլար, էնէլէրճէ եաս թուքար, արթըգ օնատան սօնրայ սիւնեա քէնտիսինի զընատան կիսի օլսը. Հալ պու քի՝ մուբտալի պէմանտէն սօնրայ մէզքիւրէ դըզ ալէագա գանճաընա թադըլըգ, պիր տէլիդանլու իլէ մինատիպէթի ալըշարը բատ, վէ մէզքիւր տէլիդանլու դըզըն իտանէսինի կէլտւգ կիմմէյէ տէ պաշլատա, պէօյլէ պիր հալտե վալիտէսինին կէօզլերի իչուն հիսա իմմատի ածը ու քէտէր դըզըն գալընատէն եավաշ եավաշ տէֆու իզալէ օլմատա պաշլար։ Դըզ տէլիդանլու իլէ մուհապպէթի իլերի վարտը բալգաճ վալիտէսինին ալիլիչի իչինէ տէ եարատայա պաշլար, վէ մուհապպէթ սօն տէրէճէյէ վատ օլատուգատա, վալիտէմին գուլագլարը ատա սատըր օլայար տէյու արզու իմմէյէ պաշլար։ Պիչաղե դըզ քէնտուսինէ նէքա հիւքմ իմմատիի վագըմլը պէօյլէմի իտի։

Իլմէ նէքա քնատընըն ալալագընը պէօյլէ թէպահլ իտէր։ Պու կէօրուշիւն տուատա չմտի հա-

լինաէն օ աէրէնճէ թաճիպ տիր քի, չու հալի իլէ չունճա տեվլէթու վարիյէթ իչինաէ օլմազ տան իսէ, զօճասը քէնաուսինէ պէնա վէ ույդուն պիր ֆուզարա զարըսը օլմայը տահա զիեաաէ վիս-բաճճահ թուվար:

Պազ հելէ չու ախունեանքն հալինէ. տիւն կիւնահուզ պէն պու սօզադան կէչիյօրսաուս, եինէ պու տուտաս պու չահնիչիրաէ օթուրմուշ սօզալա նազալ իտիյօր իտի. պէնիմ եանըմտա թա պու տուտունուն հասէտ չէքտիյի կիպի պիր ֆուզարա զարըսը սըրթընտա պիր սօղուն էսքի ֆիսթան պաշընտա պայազը եավմատան պիր ֆօ-թուզ, այազտա պիր եամալը բօթին կիյմիշ օ-լուպ՝ եանընտաքի էսկի սէթրէյի զօճասը իլէ զօլ զօլա թադմըշ զօնուշարագ կիտիյօրսաս. զօ-ճասը տիյօրսաուս քի պու կիւն էքմէքճիյի նէ եարըզ եարըզ զանըրըզ վէրէսիյէ պիր էքմէք ալըզ սմմա զաթըզը նէ եարաճաղըզ պիլմէմ. զարըսը տա տիյօր իտի քի, օ տէրտիմ տէյիլ պու կիւնտէ զաթըզսըզ եէրիզ սմմա չու էլ սահիպինին արթըզ եիւզիւնէ պազամաեօ-րում. պու եէնի այընտա օն եէտիսի օլաս. պու այ պաշըտա եազըշըյօր, օնու տիւշ իւնիւյօրում նէ՞ եարաճաղըզ, վէ պատէհու զարը պու չահ-նիչիրէ պազուպ, ա՛հ չու չահնիչիրաէքի օթու-րան տուտույա նէ՛ մուրթու, օնուն պէօյլէ տէրա-լէրի եօզ տըր. եէյուպ իչուպ եան կէլէճէք տիր տէտի. պու տիւնեանքն հալինէ կիւլէրմիսին ալ-լարընըն. պազ պու տուտունուն հասէտ չէք-

տիկ քիմնելէրտէ ան նէ տէրտէր վար։ Ինսան դըմը տիկէրինին էյլիկինի կէօրէ, տէրտինի կէօրէմէյէն պիր քէօր տը։ Ի՛րի կէօղլերի ալիլ պիր տիլէնճի տէյնէյինի քէնատյէ դը լավուդ ի՛տերէք, եօլտա կիմ տիկ եէրտէ գարշուտընա չը՛դուդ պիրա ֆիւմուր վէ աճէլէ դօշուշան պիր դաչ քիշիկ րատի կէլուդ, ա՛հ նէ մուէթտու չունը՛լարա. կէօղլերի աչըդ օլմուշ օյատուդու իչիւն դօր՛դուսուդ վէ տերպէսթճէ ֆէրահ ֆէրահ կէզէրլէր տէր. քէօրսէն հասէտա չէքտիկի քիմնէլէր քի՛մ տիր պիլի՛ըմիսին. պիր թանէճիք դը՛յմէթլի չօճուդու գաղաէն գուշտա տիւշմիւշ օլուդ՝ գօճհուլուգատա օլան տէտէր վէ վաչիտէսինէ խատէր վէրիրմիշ օ՛լուդ՝ չօճուդու գուրթարապիլիրմիյիդ գուրթարա՛մաղմը յըդ աճէպա տէյու գաթի իւմիտ վէ հէյէ՛ճանը գալդ իլէ գօշուշանդար տը։ Ֆէօր պիրագ տահա իչերի վարուդ էվին պիրիսինին էօնիւնատէն կէչէր իքէն, պիր չօգ բարա սայը լմասը սէօի ի՛չհատուդ, ա՛հ նէ՛ մուէթտու չունդարա, նէ՛ չօգ բա՛լարը վար տը։ Տէր։ Հասէտա չէքտիկի քիմ՛ տիր պիլի՛ըմիսին, էվին ադամընդն վիճուտի ծնուլմագ եարէլերէ օղրամըշ օլուդ՝ ճէրրահա թէէմիյէ օ՛լունմագ իչիւն սայը լան բարա տը։ Գա՛դ քէօրա տիկէրլերինին էյլիկինի գարդ իսէպիլիյօր ամմա տէրտլերինի գարդ իսէպիլի՛յօրմու։

Իչմէ հէր ինսան տախ՛ տյնի պէօյլէ տիր. տիկէրլերինին ինչա իմտիրտիկի միւքէլլէֆ պինա՛լարը, տաթլարը, ֆայթօնլարը, բարաբարը, էլմաս՛լարը կէօրէպիլիր. գադամ ծնլարտաքի տէրտ՛

լերի կէօրէմէզ, վէ պու ճիհէթլէ տայիմա հէրքէս հալինտէն թէչէքքի իտեր տէտի։

Ասլտալըն լագըրտըրըլարը եավաշ եավաշ ֆիքրիմէ թէէսսիր իտուպ՝ կէրչի իսքեաթի օլուր ըարմ. ֆագաթ շու տուտուննուն տէրա իհտիյի չէյ պանա բէք ասլը եօգտան պիր չէյ կէլիր իտի. ֆիքրինէ Ասլտալ գանն իտէրսին քի ֆիքրիմտէն կէչէնի տաախ պիլիր իտի. սէն չիմտի ֆիքրինտէն տէրսին քի պէն տուտուննուն եէրինտէ օլսամ պու չէյի հիչ պու դաատար տէրա իհմէմ. հաթտա տէյլիլի քի պիր գարընըն աղասը հէր վագըթ եանընտա օլմատըգը գարըյա միւճիպի իֆթիխար վէ ֆէրահիյէթ տախի օլուր. պու սէնին տէտիյին ֆուգարա գարըլարը հագդընա սահիհ տիր տէտի Ասլտալ. ծնլարընն հագդընա դօճալարը էվլէրինէն էքսիյինի գաբուտան պըրագըն տա քէնտիսի կիհթիյին, օ դաատար թէէսիւֆ իհմէգլէր, չուն ծնլարտա պու տէրտի պաստը բահագ տահա նէյէ տէրտլէր վար տըր. ֆագաթ քիպար գարըլարը ֆագըրլըգըն հէր կէճնա սըդընթըլարընտան էղտաէ օլմուշ օլտուդլարը իչուն, ծնլար տա սանա ուֆաճըգ կէօրինէն պէօյուք պիր տէրտ օլուր, վէ պէհէր աաէմ հագդընա տախի պու պէօյլէ վագը օլուր։

Պու ճիհանտէ էօյլէ պիր հալ տահա վար տըր քի տէրտ տէրտի պաստըրըր, եանի սէն պիր չէյի տէրտ իտիյօր իքէն՝ նակեահէն ծտտան պէօյուք պիր տէրա տահա զուհր իտեր քի էվվէլքի տէրտինի ունուտտուրտուն։

Պիրիսի սէվգիլիլիճինտէն այրըլտըգ դուրպէթէ

չըգար. եօլտա կիտէր իքէն ուֆաճըգ տաղլար կէօղիւնէ պէօյիւք կէօրիւնիւր. քիւչիւք օվալար կէնիշ հայլա կէօրիւնիւր. դըստա եօլլար ուզուն կէօրիւնիւր, չուն օ դաատար վէրտիյի միւտաէթտէ կէլի ատճնէճէյինի հիսապ իտէրէք կիլոմէյի իչին եօլ եադըն օլսուն տէյու իսթէր. մէղ.քիւրուն հադգընա էռնայի րահատ չայլարըն բուննարլարըն թապիաթտան տիւրլիւ բէնկատ չիչէքլէր իլէ տօ-ռատըլմըշ սու պաշլարընըն, նէշիվ եարրագլը պըդ աղաճլարըն, ալտըդը հավանըն, իչմէյի պէր-րահ սուլարըն ղէվդու սէֆտաը հարամ տըր, չուն ծնուն ադլը ֆիքրի սէվկիւլիսինատ օլուպ՝ պահշը աէֆտա իտէճէք չէյլէր տահի միւճիպի աղապ ու նէֆրէթ օլուր. պէօյլէճէ կիտէր իքէն դաղատն աթտան տիւշիւպ պիր այաղը պիրագ ինճինիր: Պիչարէ եօլ իւսթիւնատ տիր տէ հէքիմ ճէրրահ նամ՞սը ղ պուլապիլէճէք տիր, նէ իսէ քէնտիսի օլ-տուղու հալ պագլար սարսար. եիւգիւնէ պագմա-տըլը չիչէքլէրտէն մուալիճէ տիւշիւնիւր. աղաճ-լարըն եարրագլարընատ եադը եարար. պու ա-րատա սէվկիւլիսի ելինէ իսթէրընա կէլիր ամմա, կէրիտէն այաղընըն սըղըսը պըրագմազ քի էվ-վէլքի կիպի պիր տիւղիյէ տալկընըղդ իլէ իւղէ-բինէ տիւշիւնտին. պէօյլէճէ իսկէլէյէ վատ օլ-տուգտա, եա պիր գանը գաթիկ եա պիր խըր-սըղա սիմճա միւշապէհաթը օլտուղու իչին հիւ-քիմէթ թարաֆընատ թուրթուլուպ մահպէտ իլգա օլունուր. պու տէֆտաա այաղընըն աճըսընը տունուտուր. պու եէնի պէյա իլէ ուղրաշնայա պաշ-

լաը. խթիւնթադ խթիւնթադ իւղէրինէ հայլու կիւնլէր, ուղրաշուպ, գապահախթըզ օլաուլունու թէպէյնիւն իթաիրէմէզ. ուզադ պիր աասայա մէնֆի օլմայա իլան օլունուր. պու տէֆա աա մահպուսու ունուտուր, վաբօրա պիւնէր իքէն ֆիքրինաէն, էյ աաէմ պէն նէ հիսապ իակյօր իակմ նէ՞ օլաու տէյու թասլիի պիր թէֆէք քիւր կէչէր ամմա սալթ օգաաար, ծնաան ղէյասէ սիւչիւնմէյէ տէ վագըթ եօգ, նիչիւն քի թա պաշընաա հիւքիւմէթին մէմուրու էօրֆիւլիւ պիր հէյկէմ իլէ վէ ատաղըն պիր սէօյլէյիշ իլէ թիւֆէնկին ախպճիյինի վուրմադ իչիւն եօգարը գալարըմըշ «հաաէ ուլան չապուգ էթ նէ՞ սիւչիւնիւյօրաուն» պաղըրըյօր։ Պիչարէ ատախ պիւնուպ աչըգ տէնիղէ վասլ օշ տուգաա ալ սանա պիր ֆուրթունա քի նէր կէօյէ գալըշըյօր, հապէր աղնամադ ատաղալար դըչաան կիրիպ պաշաան չըգաեօր, մեաէա Ալլահ, պու տէֆա աա պիչարէ՝ շու գուտուրմուշ տէնիղտէն էզաաէյի. սէր իակիպ իակէլէյի թուրթուպուր իսէմ, հիչ պիր չէյի աէրա իթմէյէյիմ պաղըրշմայա պաշլար։

Շու զալիմ տէնիզտէ ֆուրթունա վէ ատաղալաա էյլէնճէ օլուպ, տէրտու պէլանըն սօն տէրէճէսինէ վասլ օլմուշ օլան պիչարէնին հալի քէնաի հագդընա նէ իսէ, պու սանա ատաղ եօգաան կէօրիւնէն տուտունուն տէրտի ատախ քէնաի հագդընա էօյլէ տիր. չիւնքի ծնաան պաշդա վէ ծնաան պէօյիւօ տիկէր պիր տէրտի տահա եօգտըր քի պու վիւչիւք տէրտի ունուրթուսուրըն։

Ցերա տէնիլէն չէյ պիր պէօյուք սահմէ վէ-քեալէթ իտէն պիր քիւչիւք սահմէ պէնզեր տիր. նասըլ քի օ պէօյուք սահմ պիր նէրե կիմսիքսէ նէրինէ պիրիսինի նասոպ իտէր, նասոպ օլունան սահմ էվվել քիւչիւք իսի ամմա չիմսի հալը հադըստա ծնսան պէօյիւյի օլմասըդը իչին, արթըդ պէօյուք օ օլուր իսէ, ահրա տախի թըփդը պէօյլէ տիր: Պիր տիկէրինին տերտի քիւչիւք իսիշ եահօտ սանա քիւչիւք կէօրիւնիւյօր իսիշ տէյու քէնտուսինէ տախի էօյլէ քիւչիւք զանն իթմէ: Ֆահդաթ Ալլահ ազիմիուշշանըն ադըլ սըր իրմէդ հիքմէթլէրինէ պադ քի՝ տէնիսէ պալըգլար պիրսիրինի գօվալսահդըլսըր կիսի, տերալէր տախի պիրպիրինի գօվալայօրլար, վէ Լօգմանն հէքիմին չարէ իտէմէյի պիր տերտէ տիկէր պիր տերտ մուսաիճէ օլուրօր:

Պունտանտտա գահթի նադալ պիր սահմ՝ տիկէր պիր սահմին տերտինէ վադըթ օլսապիլմէք իչին, էվվէլա օ սահմին նէ տիսլադտա վէ նէ էֆքեարտա օլսուզտունու վադըթ օլմադ իգթիզտա իտէր:

Էվվէլա պու գարը գըտմընտա էօյլէ պիր նաթուրա վար սըր քի թապիե պիր մէյլ իլէ աղալըընտա աչուրի մէրթէպէտէ ոտտադահ վէ մուհապէթլէրի վար սըր, ամմա սէն պադը Ֆուգարա գարրլարընտա պու տէօրիւմին ղրտընը կէօրիւպ տէ պու տէօրիւմիւ եաղնըդ զանն իթմէ. Ֆուգարա գարրլարընտա էօյլէ չէյլեր վուգու

պուլտուղու թաղլի սեպէպլերէ մէպնի օմայուպ՝ խարիճտէն սեպէպլերէ մէպնի տիր. չուն ծնլարըն գօճալարը ես օ տըր պէտախլադ պիրհի օլուպ, գարըսը քէնտուսինտէն նէֆրէթ կէթիրիր. ես օ տըր փ գարը նաթուրասընա էն ղրա օլան՝ քէնտուի իչրէթէ վէրմիչ օլուր, վէ հէբսինտէն չօգ վագը օլանը գօճատընըն ֆագըրլըղը սեպէպնէ չէքիլէն զարուրէթտէն նէչաթ խտէր. ամնա քիպար գարըլարընտա գարը գօճանըն մուհտապէթինէ մանի օլան պու իչ խուտուսուն տալընըղ պիրինճիսի պագը պուլունտապլիր:

Գունլար աղալարընըն վարիյէթի սայէսինտէ կէօնիւլէրինէն հէր խոճէխիյինի եաբտապլտիքլերի իչինն աղալարընը զիյատէսիյէ սէվերլեր: Իվվէլա պու սէպէպ իչինն տուտունան պու տէրսի քէնտուսինէ բէք պէօյիւք տիր: Իքինճիսի պու գարը գըսընընտա պիր աճայիպսի սէսէմ, պիր նաթուրա տահա վար ուր քի պունլար կիւղել օլմայա եախօտ կիւղել կէօրինմէյէ միճէրըէտա մուհտապէթ պիր սէպէպ օլսուն իչինն հավվէս իթմէյուպ՝ սալթ պիր գուրու կէօսթէրիչ, վէ պէյհուտէ պիր չանու չէրէֆ իչինն հավվէս խտէրլեր. եօյլէ քի պիր գարընըն էն պէօյիւք քէյֆի հէրքէսին քէնտուսի իչինն նէ կիւղել իմիչ, եախօտ չու չէյի նէ կիւզել եագըլտըրմընչ տէմէսինտէն իխտարէթ տիր:

Գունլարըն ֆիքրի սեպէպ տէնիլէն չէյի ալամազ. պէյնլէրինէն պու թարաֆը պօչ տըր. պունլարտան պիրհիսինէ մա՛րէֆտանէ տէսէն քի չու սէնին հէրքէս կիւղելիյինէ հայրան օլսուն տէյու,

արդու իմ ախյինին սեպեպի նէ՞ տիր տէյու. հիչ նէ օլաճագ, իչիմէ քէնաուսի սեպեպ տիր տէր: Գարը լարտա պու նաֆիլէլիք զալիպա չունուն խ-չիւն օլմուշ օլմալը քի, պունլար իմտիհանէն քէնտիլերինէ կիւղէլլիքտէն մաատա սիր չէյ իհսան իմմէմիշ օլաուզտունու կիղլի պիր իմտիհի տուչդու իլէ պիլուպ վէ տիկէր իմտիհանէն քէսպր չերէֆ իտէճէք պիր չէյէ մալիքէ օլմատըդըրընը տէրք իտիւպ՝ պունաֆիլէ վէ տիվանէճէ սեպեպիզ պիր չերէֆ իլէ կէօնիւլլերինի էյլէնտիրիյօրլար: Լադըր-տըմը չուբայա կէմիդէճէյիմ քի, պու տուտու իմտիհյանտան պու տէրէճէ կիւղէլլիկէ մալիքէ պուլունմուշ իչէն, հիւանիւնէ հայրան օլուպ՝ կիւ-ղէլլիկին մէտհու սէնա իլմսին տէյու արզուլէտիյի աղասընըն պէչհուտե Թէլաչլարը սեպեպինէ բէք նատիր օտասընա կէլէպիլմէսի, վէ կէլսէ տախի եիւղիւնէ պիլէ պադմամատը տուտունըն հադդընա տիւնեատա պուլունան տէրտլերին էն պէօյիւչիւ տիր:

Տուր տուր սանա պիր չէյ տահա սէօյլէյիմ քի, տէրտ տէնիլէն չէյ՝ լինանի նամուբանըն քէն-տիսի տէմէք տիր օլաուղունու աղնայասըն, եանի լինանատաքի ունուտուճուլըդ. պու չիմտի էլմաս-լար տէնիղինատէ զարդ օլմուշ տուտու քիմսէն դը-ղը տըր պիլմիյիսին: Պունուն բէտէրի իլէ վա-դըթլարընատա էրէյիճէ հալի վագթի եէրինատէ պիր էսնաճ իտի. հալ պու քի սօնրատան ֆէլէյին աճը ճիվէսինէ մէտնի իչի ադսի կիտուպ՝ օ տէրէճէ փէրիշանիյէթէ կիրիֆթար օլտու քի՝ գարըտը էօ-

թէքնաէն պէրիքնաէն կիպլի սատադա խոթէյէ-
ըէք, կիւճպէլա պիր պօշ էքմէք բաբասը թէտա-
ըիք խաէպիլուպ, էյի նէմէյինին գօնշուտան գօ-
գուսընը ալապիլիըէը խոի:

Պու տուտու օվադը թլսոլ սէքիլ ան նաշընատա
թըֆը լ պիր դըղ չօճուղու խոի: Բէտէրինէն լուսթ
պաշ ատօքիւք, պաշընատա պիր բիւսկիւլսիլ էսկի
ֆէս, ոխպինատ դըղդ պէշ նէրինաէն նատընը պիր
բանթաշըն, այապընատա ալթը նօգ պիր էսկի այագ
գապը, պիչուրէ ֆէյէյին սիլլէսինաէն բէրս օլուպ
նուվարըանուպ սօգագլարատա սիւրիւնիւը կէղէը
խոի. էօյլէ ք՛ի հալի փէրիշան օլան քիմսէյէրէ վա-
դը օլատուղու միսիլլու, պունըն բէտէրինէն տախի
աթիդ տօսթլարը վէ ադրապալարը պունու սօ-
գագատա բոսթ կէլաիբաէ կէօրմէդ լիքաէն կէլիը-
լէր խոի:

Իչէրինաէն պագրլարը պիր գուրու սէլամ
վէրմէք միւրատա խաէրլէր խոի խաէ, պու սէլամըն
աէպէպինէ քէնատուէրիյլէ պիր միհատիպէթ վէ
թէքլիֆսիզլիք բէյատա խատուպ աէ պիր կիւն տէյիլ
խաէ, պիր կիւն աէրտինի իֆատաէ իթմէյէ դէլէմէ-
սին իհթիմալինէ մէպնի սէլամ տախի վէրմէզլէր
խոի, վէ էկէր իչէրինաէն պագրլարը դ կյատաէ ին-
սանկյէթլիճէ գօրուպ պիր սէլամ տախի վէրիրլէր
խաէ խոի, սէլամըն ալդատընատա պիր գաչ բարէ էօ-
տիւնճ իսթէմէյէ գ ալդըշտանալըն իչինէ սէլամ վէ-
բէճէքլէրի վագթի կիւյա պիր սըզլէթ իչէրի վար
տըր կիպլի աճէլէ նիւբիւմէյէ պաշլարլար խոի:

Պունլար փէրիշանկյէթին թատիի հալլէրի պիր

սադըն սանա տա պէօյլէ պիր հալ վագը օլուր իսէ սէնաէն եւղ չէվիրէնլերե նէ կիւրէն, նէտաէ ֆէնա սէօյլէ. չուն դապահաթ ծնլարըն օլմայուպ՝ սէնին փերիշանիյէթինին տիր: Բէսամալը չէյթանըն բէս-մինի այգըրը էօրֆիւլիւ բէտմ իսէպլիմէք իչին ախշինամէտիքլերի հիյեէթ գալմազ, պանա գա-լըրսա՝ չէյթանը պիր բարասըզ սաեմ բէտմինաե եաղսալար, էն էօրֆիւլիւ հիյեէթաե եաղմըշ օ-լուրլար:

Պու ախնաաե պիր քիմսէնին հալինե վագ-թընա ախշիմէսի այնի պիր գիյաաե գալապա-լըգը վե պիրպիրինի եէթէրէք սիւրաթլէ գօշու-շան իպախհաըն իչինաե պիրիսինին ախշէսինէ պէնզէր տիր, քի արթըզ հէր բաաթ կէլէն ծնաեն իւզերինե պաաուպ չըգնայուպ կէչէճէք տիր. հաթ-սա օ գալապալըգըն իչինաե էօյլէ սուլդուսըզ վե գաթաար սաեմլէր սաախ պուլսնաճագ սըր քի, «օ'խ չու սաեմ հէր քիմ իսե սիւչիւլի նասըլ էյի օլմուշ. գալարըմին օրաար չուգուրլաշմըշ օ'ուպ՝ կէչուպ սէճնախւքճէզ սաեաղըմ իչինե կէօչէր բա-հաթսըզ օ'ուր բարմ. չիմսի պուննան սիւչմէսի իլե օ չուգուր ախպէլիշ սիր սէյէճէք տիր. պուն-սան սա մաաաա սէն հէրքէսին սաեաղըրը ալ-թընաա չըգնանըպ բէտախ քէսիլսիյին եէբաաէ, սէ-նին իւսթիւնե պաաուպ կէչէնէր սէնին պու հա-լինե կէճնակէճն ուևար ույմազ մանեէալար վէրէճէք սիրլէր: Քիմսի կէօղիւ քէօրմույաաուս սիւչմէյէ իսի սէյէճէք, քիմսի թօրալ սեաղը իլե գալա-պալըգըն իչինաե նե իչի վար իսի սէյէճէք, վի-

մինչ կեչեկներին առաջարը քննախոհնէ թագըլըպ տիւչսիւնլեր տէյի մախաւս էօյլէ եաթմըշ սըր տէ-
եէճեք, քիմիսի քիմ պիլսուր սերհօշմու սըր նէ՞ տիր տէյէճեք, քիմիսի ծնու պէն պիլիրիմ թէննալել խսի ֆօտուլ խսի, իչիմէ չէօյլէ խսի պէօյլէ խսի, ծնուն իչիւն ծնա օ տիւչմէք միւսթահաթ օլուպ՝ ծնա պիր թէքմէ տահա պիեաստ վուրան սեվապա կիրեր տէյէճեք տիր։

Պունա ֆէյէք թէքերլեյի տերլեր. ալթընտա գալաճաթ օլուր խսէն, պունլարըն հէբսինէ գայիլ օլաճաթսըն։ Սօգաթտա քեչիլերին գավզա իմտիյինէ տըդաթ իմտիյին վա՞րմը սըր, հէր հան-կըսը ալթտա գալըր խսէ, տիկերլերի հէբսի ծնուն իւղերինէ հիւճմ խաերլեր, վէ էն ուզաթտան գօ-շուպ կէլէն պիր քեչը տախի նէ եաբուպ եաբուպ գալապալըղը եարուպ, օ պիչարէ ալթտա գալսն քեչին պաճաղընը ըսըրըր. տիկերլերի պէր թա-րաֆ էթ տէ, շու էն ուզաթտան կէլէն քեչէ պիր սօր պաթալըմ շու պաճաղընը ըսըրտըղը քեչին գապահաթը նէ՞ տիր տէյու, էկեր հայվանըն տիվի օլաճաթ օլտա, հիչ չիւպհէսիզ վերեճէյի ճեվապ ծնուն գապահաթը ալթտա գալտըղը սըր տէյէ-ճէք տիր։

Կեչելիմ չիմոի նադիյեթխիղե։

Պու տուտունուն բէտերի հայլու սէնէչլեր տա-հա պէօյլէ ֆաղըրըղդ բէննչէսինէ տիւչար օլմուշ ըսը հալ պու քի պու էվին աղասը պիր կիւն մեզ-քիւրուն գարուսը էօնիւնտէն կեչեր խքէն, պու տուտույու բէննճիրէտե կէօրիւպ վէ պիմանէննա

կիւղէլլիկնեկ վուրուլուսլ մեղ.քիւրէյի ալմայա գա-
բար վէրմի, վէ պէօյլէճէ պու տուտու բէտէրի-
նէն ֆագըը գուվվպէսինի թէրք պիրլէ, աէօրթ
աթլը ֆայթօնլարա բաքիպէն պու գօնաղա կէթի-
րիլուսլ էլմաս վէ միւճէվհէրլեր իչինէ պաթաը:
ՆաՕսըլ. չիմի եանընա կիթ պիր սօր. բէտէրինէն
օ վիրան գուվվպէսինի վէ օնտա չէքմիյի զարուս-
րէթի հիչ խաթըը իտՕր մի. էվվէթ պաղը խաթ-
րընա կէլիր, ամմա նէ վադըթ քէնտիսինի քիւչիւք-
լիւկինտէ օ սէֆիլ հալլէրինտէ կէօրէտուսլ, գայը-
բան սէֆիլ աթալարը հալլէրինի պունա իֆատէ
իտուսլ՝ պիր իսնատա խաթէմէյէ կէլտիքլէրի վա-
գըթ, քիւչիւքլիւկինտէ վէ զարուրէթինտէ օ գա-
տար մուհապէթլի օլտուղու աթալարընա չիմի
ասլա պագմատըդան մատատա ծնօրսումու սադաթ
տը տէյլէրէք էվվ տաին կէթէրթմէզ, ուշագլարա
թէնպիհլի սիր գարույու աչմազլար, վէ էկէր պա-
զէն ագը էսիպ վէ հայվանլարատան օլսուն միւ-
րաճճահ թուրթուսլ հայվանլարընէ ծնիւնէ տէօքիւ-
լէճէք եէմէքլէրի ուշագլար իլէ եօլլար իտէ, ու-
շագլար տաին եօլտա կիտէր իքէն եօլուն ուղուշ-
լուղընատան իւչէնուսլ, օ եէմէքլէրի սօղագտաքի
քէօրէքլէրինէ ծնիւնէ տէօքիւսլ վէ չիւքիւր պու
պէհանէ իլէ պիրազ րահաթ իտիյօրուղ տէյու կի-
տուսլ գահվէնին պիրիսինտէ պիրազ քէյֆ չաթըսլ
գալգուսլ կէլիրլէր: ՆաՕսըլ օղլում. չիմի պէն
սէնի պիղդաթ պու գօնաղընի իչէրուսինէ վէ պու
օտանընի իչինէ կիրմիշ օլմատամըտը, չու պէնիմ
միտաֆիր օլտուղում վէ սէնինի գատիմ իչինտէ տա-

քին օլաուղուն ախնեատե նելեր վար իմիշ խապե-
րին վաՀրմը իսի։

Շիմոի աղնատՀնմը քի սէն պու խանելերի,
ալթունլարը վէ էլմասլարը կէօրէպիլիր իսին ամմա
տերալերինի կէօրէմէզ իսին ատ ծնուն իչին հա-
լինաէն ոօն ատրէճէ չիքիայէթ խուսպ, ծնլարա ա-
շուրի հասէա չէքեր իսին։

Իչմէ պու տուտու վադթը իլէ պու ատրէճէ
պիր ֆուգարա էվլատը օլմուշ օլարադ պու մեմու-
լին կայրի պուլտուղու տեվլեթին տահա զիյատե
սէֆիսընը սիւրմէլի տէյիլմի սիր։ Էյի քի նէ հալ-
ատ օլաուղունու կէօզլերին իլէ կէօրսիւն. չիմոի
պու գատար վարիյէթ վէ էլմասլար իչինատե սիր
ամմա պունատան սէքիզ ծն սէնէ մուգատատեմ քէ-
տերինին գուվվեթլենատե պիր պահադը ֆիսթանա
վէ պիր գապ էթ հէմմէյինէ հասէա չէքիլ ատ
պուլտանատըդը վադթլարատան զիյատե պիր սիս-
տուրու տատատէթի գալըկ մալիքէ տէյիլ սիր. օ
վադթը կիյակի՝ օրատը պուրատը Հըրթըդ պիր
էսկի ֆիսթան ըսը. չիմոի էլմասլը գաթ գաթ
թիւլ ֆիսթանլար տը, ամմա օ վադթը տա պու
տերալերը Հօշուտու. օ վադթը պիր Հըրդըդ վի-
րան գուվվեթատե ալթընտա պիր ուֆագ էսկի վէ
թէք մինատեր, ֆիսթանընը Հօրդան վէ ինճէ պէյատ
գօլլարընը Հատտըդ իատերէք Հաթատ ըսը, ամմա
վիճուտի տաղ, քէնատուսի ճէօհերվի իսի. չիմոի
պիրաղատան Հաթատըդը Հաթադը կէօրէճէքսին ամմա
չիմոի տե իչի կիւնիւն պիրիսի խատթէ վէ նամի-
զաճ ատը. օ վադթի օ կիւճպէչա պուլտուղու պօշ

Եվ ես ըսբրաբդը կիսպի բադլավա ևէր կիսպի ևէր խաի. չամաի ալթուն թէբախլէբաէ ալթուն չաթալ պը չադլար իլէ ուծնանմրչ էնվայն նէֆիս եէմէքլէր բիչիպ էօփունէ կէլմէքաէ սիր ամմա հէբսինաէն պիրեր լօգմա իքրահ խաէրէք կիսպի վէ զօր իլէ եէմէքաէ սիր. վէ չաթալը եէմէյէ սաբլայուպ ադղընա կէօթիւրէնէ գաատար ածէպա պու եէմէք թօգանըմրմը թօգանմադմը տէյու օղղատար սիւչինիւբ քի՝ սրճադ եէմէք ադղընա կիլէնէ գաատար պուզ քեսիլիր:

Իչթէ պու տերալեր տախի ինսանէն թապաւթընա մախսուս օլան կէչմիշի ունուԹմադըդատան նէչաի իսէն տերալեր սիր: Սէֆիլ ալթալարընա էլսէն կէլէն իմնատաու մուսավէնէթի լիմէսիյի տախի պու սէպէպտէն նաչի սիր. չուն էվվէլ քի քենաի չէքմիյի զարուրէթի չիմաի քենատուսի չէքմէսիյի իչուն ճալարը տախի չէքմէյօր զանն իաէր:

Պուրաճդատա կինէ սապրըմ թիւքենուպ պու լադըրարն Ապատ պապա տէսիմ, եվինէ բէք զիեատ ապլէ մուզայիր պիր լագըրար տըր. սէն քենաին տէյօրսըն քի, ալթալարընըն նէ հալատ օլատուդլարընը պիլիր տէյու. օղլո՛մ, ճէվապ վէրտի Ապատ. պէնիմ չիմինիյէ գաատար սանա սէօյլէտիքլերիմսէն չըդաճադ նէթիճէ՝ պիր ատէմին տիկէրինին էյիլիյինի կէօրիւպ տերաինի կէօրէմէտիյի սիր. անճադ ինսանատա էօյլէ պիր նաթուրատահա վար տըր քի՝ տիկէրլէրինին տերաինի կէօրսէ վէ պիլսէ տախի, օ տերատ քենատուսինին պաչընատա

օլմատըգճա տուլամազ։ Կէօրմէք վէ պիլմէք՝ տուլ-
մագ աէյիլ տիր։

Պունու սանա պիր թէմիզ իլէ ալնատըպ ար-
թըզ պու օտատան չըգալըմ. զիրա տուտուղունուն
ույգուսը կէլմէյէ պաշլատը։

Պիրիսի էօյլէ պիր պէօյիւք վէ տէհլիքէլու ճի-
նայէթ սահիպլի օլմուշ օլսա, քի հիւքիւմէթ ճնու
սաէթա գաթը իթաթըմէյէ գանատաթ իթմէյուպ,
մէղքիւրու իպրէթի ալէմ իչուն պիր մէլատանըզդ
եէրսէ տուրտուրուպ էթլէրինի պըչագ իլէ բարչա
բարչա տօզդուրմայա էմր իթսէ, մնատիւմ քի պէօյլէ
պիր էօլթիւլիւ սէյրսանա տախի գաշը էրքէք չօգ
գալապալըզդ թէճէմմիւ իտէր։ Մէղքիւրըն կանընա
ճէլլատալար վարուպ, վէ պըչագլարը պիլէ յուպ
գուլաղընըն պիլիսինի վէ պատէհու օ պիրիսինի
քէսաիքատ՝ գալապալըզդըն իչինատէն «վա՛յ» սէս-
լէրի իշիտիլմէյէ պաշլար. ճէլլատալար մէղքիւրըն
պուրնունը քէսէրլէր. բարմագլարընը թէք թէք
քէսէրլէր, վէ կէօյսինէ պըչագը սալատըգլարը
կիպի գալապալըզդըն ախուվախը, ինիլթիսի, ամա՛ն
պաղըշմալարը էֆլաքէ չըգար. պույըլան հանս-
կըսը, կէօղունի գարաճան հանկըսը. ֆագաթ
պունլարընը իպրաղ իթաթքէրի չու ինիլթի վէ պաղ-
ըշմագ օ էզիլէթի քէնտիլէր տախի տույտուգլա-
ըընատ նաչի օլմայուպ՝ սէյրինէն քէնատուէրինատ
հուսուլէ կէթիրտիյի պիր իւլքիւնթիւ վէ էսէրը
չէֆգալթատան նաչի տիր։

Իչթէ իսպաթը։

Մէղքիւր տէհլիքէլու սէյրսանը ախուվախ ի-

տէրէք սէյը խաէնին պիրիսինին արգասընատն պի-
րիսի պիր ուֆաճըդ խնկէնին ուճունու թէնինէ
պաթըրսա, հանիյա օ եիւրէյի տայանմայարադ
դաթիլի սէյը խաէն առէմ ղըրը տէյու սրչրայըպ
արդա թարաֆընա տէօնէր, վէ պու խնկէյի պանա
պաթըրան քիմ խի տէյու պաղրըշմայա պաշլար.
պէն խախ տէր. արգասընաքի տուրան, նէ օլ-
մուշ, պու դատար թէք թէք պիւթիւն ադամլարը
տօղրանան առէմ իչիւն օ տէրէճէ ախուվախ ի-
տիյօր խոնն տէ, պու ուֆաճըդ խնկէնին ուճունու
տույմաղըն պանն իթտիմ խի: Պէ հէյ պուտալա,
ճէվապ վէրիր օ պիրի, օ պըչադլար պէնիմ վիճու-
տիմէ սաբահընէօր օլսա խի, հագգըն վար խի.
օ վագըթ ծնուն արասընտա պու խնկէնին պաթ-
մասընը տույամադ ըտըմ. ֆագաթ պէնիմ վիճու-
տիմէ պիր պըչադ տօգան վաՀըն տը ը. պէն տալթ
սէյը խախյօրում:

Շիմի սընատըՀմը օղլում քի, պիր առէմ
տիկէրինին տէրտինի կէօրսէ վէ պիրսէ տախի, օ
տէրա քէնտի պաշընտա օլմատըգճա տույամադ:
Իչթէ պու տուտու տախի ադամլարընըն չիմոխքի
պուլունտուղու հիչէյթէթ տիւչիւդ, ած աչըդ գա-
մալը քի օ էզիյէթի տույապիլսին. ամմա մատամ
քի հէմ ած ըդ չըպլագլըդ, հէմ վարիյէթ խքիսի
պիր եէրտէ իթթիֆագ խաէմէդ. ծնուն իչիւն պու
տուտու տախի քէնտի ադամլարընըն աէրտինի
տալթ կէօրիւը պիրիր ամմա հալը հաղըրտա քէնտի
պաշընտա օլմատըդը իչիւն տույամայըպ չարէսինէ
պագմայը տախի վիւթալտա խաէմէդ: Պախուտուս

քի պու վարկյէթ վէ սէրվէթաէ պիր հալ տահա վար որը քի՝ ինսանըն զաթէն մալիք օլաուզու տույդուտունու տախի զայդ խոլաց, պիւթիւն պիւթիւնէ խայրն ու կոթաար խաէր, վէ պու աշ-թունըն վէ էլնասըն նամուսրաը նասըլ քի ամէն-աէ էրիւէյճէք սէրթէպէաէ սէրթի խսէ, էօյլէ աէ քէնախլէրինէ, մալիք օլանըն նիւրէյինի բէք վէ սէրթի խաէրլէր։

Ասլատաշ լադըլարընը պուրայա կէթիրտիք-տէ, տուտաս այաղա գալդը, վէ զիյատէ պիր մահզունու միւքէտտէր թաւը իլէ մեղքիւր օտա-տան չըգուս վէ գարուսընը գարայուպ ճանընա-տաքի օտայա կիրտի. պիրտէ Ասլատաշ իլէ պէրա-պէր արդասընտան մեղքիւր օտատա քէօշէյէ տօշ-բուս պիր մեշնուր գալեօլա տուրմադտա խոխ։ Գար-եօլա պիւթիւն կիւմիւշտէն օլուպ՝ ճանլարընըն վէ ահնընըն բէրվաղլարը տամ տաֆի ալմուշտան խոխ. գարեօլանըն իչինտէքի եամթադ ալ ճանֆէշտէն օ-լուպ, եարըմ սըչընտան զիյատէ գադալարըլմըշ խոխ։ Չուշ թիւչիւնտէն եատադըլար ինճե պէյաղ թիւլլերի կէչիրմիշ օլուպ՝ պաշլարընտա սըրմա բիւսիւլլեր տալանմադտա խոխ։ Նիւմէնէն իւզե-րինտէ պիրիսի մուվի վէ սիւէրի սարը բէնէտէ պիւթիւն սըրմա իշլէնմիշ ինճե գատիֆէտէն չիֆիմ եօրղանլար օլուպ՝ իւզերինտէ եէշիլ ալմաստա գադալը պիր էլմա քիւրք պուլունմադտա խոխ։ Գարեօլանըն իչի թարաֆտա այրըլըր բէնէտ ճան-ֆէտէն պիր բէրտէսի օլուպ՝ բէրտէնէն հէր թա-րաֆընտա սըրմա տաշադլար թէմէվվիւճ իմմէքտէ

խոր։ Պիտէ օ ապատա նիվելքի օտատա կէօրախա-
յիւմ պէալէմէ գըղլար իչերի կիրտիլեր։

Մեղրխրելեր գիյատէ պիր հիւրմէթու թատ-
գիմ իլէ տուտունան եանընա կէլուպ՝ իւզերինաէն
ելմաալը ֆիսթանը չըգարտըլար։ Տուտու օ վագըթ
կալընըղ ինճէ պէյազ թիւլ միսօ իլէ գալըպ, վէ
ֆիսթանըարը ախըրլու ախըրլու բէնկիլերատէ օլան
պէալէմէ գըղլար էթրաֆընատա աէճնիչմէքատէ խա-
չիւ պիրեր ախըրլու բէնկատէ կիւվերճինէլերին օրթա-
սընատա տուրան պիր պէյազ վէ նազիք կիւվեր-
ճինէ պէնզէր իսի։ Պատէհու էթէքլերի հալըյա
ախրինէն էլմաա տաչադը միսօտունու տանի գըղ-
լար չըգարմայա պաշլատըլար իսէ, Ամատ գօ-
լումատան թուխտուպ պէնի ախչարը չըգարտար. հա-
տէ օղլում տէյի տէնի պիրտաշտա տաղընըն օտատ-
ընատա կիրտիրէյիմ տէ, ախինէտայէ պատ տա իպրէթ
ալ, չէյլէճէ եալընըղ պաշընատ գարեօլայա կիրիպ
եանան միսի մէլէք տուտունուն աղտար, ճինան
պէնինի տաէմին տապրէ թատամ կէթիպէմէյէճէքլի
չէյլէ պիր գարեօլատա եանուպ՝ ույդուսընը ու-
եումադ ապլընա պիլէ կէլմէյուպ նէ՝ պէյհուտէ
վէ տալա քէնտուսինէ էլգէմ օլմանան չէյլէրի քէն-
տուսինէ տէրա խոտուպ, կիճէ ատապաշտա գա-
տար ած տուտուպ վէ ույդուսընը գալմագատա տըր։

Ա.Ղ.Ա.Ն.Ը.Ն Օ.Տ.Ա.Ս.Ը

Ապաալ իլէ գօլ գօլա վէրիպ, իքի գամ տա-
հա եօգարը չըգարդ. պու գամ էվին էն եօգարքի
գամը իտի: Պու գամտա տախի էթրաֆընտա սը-
րա իլէ օտալար պուլունան պիր սալա օլուպ՝ հայ-
լու կազլար իլէ թէնվիր գըլընմըշ իտի. Ֆագամ
պու սալա տուտունըն տայիրէսի կիպի սիւքիւնէթ
իւղրէ օլմայուպ, օտալարըն պիրիսինտէն հայդըրը
կիւրիւլթիւ վէ շամաթա սէսլերի իչիտիվէքտէ
իտի: Ապաալ պէնի իլէրի կէօթիւրուպ քէօչէտէքի
օտանըն գաբուսընը եիթտիյի կիպի գաբու աչըլըը
իչէրի կիրտիք:

Պու օտատա տախի հէր թարաֆընտա սըրա
իլէ կիւմիւշ սանտալիյէլէր տիզիլմիշ օլուպ, հէր-
սինտէ տախի պու էվին ազասընա էմնալ միւթէ-
պէր ազաչար օթուրմագտա իտիլէր. Ֆագամ մէզ-
քիւլէրին կէրէք հիսաէթլի սէօյլէյիչլէրինտէն,
վէ կէրէք թարղու թավըլարընտան պիր միւհիմ
վէ պէճիտ մատտէ հադդընա մէճլիս իթմէքտէ
օլտուգուրը աղնաչըլըը իտի: Իչլէրինտէն պիրիսի
պէօյլէ սէօյլէյօր իտի, պիրզ պու միւտիրի ֆէլան-
ճայա միւտաճաաթի իտէր իսէք օթուրթտուրապի-
լիրիզ տէյու կէլիր պանա: Էօյլէ ամմա տէտի օ
պիրիսի օ սէնին տէտիյին քիմսէ օ պիր միւտիր իլէ
ֆէլանճա վադըթի ֆէլանճա իչտէն տօլայը, չէօյլէ
պիր մինասիպէթլէրի վար իտի ծնու տա պիրիմի-
սին. խայըր օ էօյլէ տէյիլ իտի. էօյլէ օլաճագ ի-

տի տմնա սօնրատան ֆէլանճա սէպէպէ մէպնի՝ օ չէյ պաչգա տիւրլու օլտու. սօնրա ֆիլան չէյ տա-խի իւսթէ կէլուպ՝ օ չէյ էօյլէճէ եիւզ իւսթիւնէ գալմըշ իտի. նէ՞ սէօյլէրսին սէնտէ ճանըմ, պա-ղըրտը պիր տիկէրի օ պիր թարաֆտան, տէմէք տիր քի սէնին օ չէյէ տալա մալիւմաթըն եօգ տըր պէն օ վադըթ ֆէլանճա մէմուրիյէթտէ խիմ. օ չէյ աղանըն տէտիյի կիպի օլտուղունա բէք էյի մալիւմաթըմ վար տըր։ Պէն պիրազ տահա պուն-լարըն իթթիֆաքլերի լադըրտըլտըը տիյնէտիմ. իչթէ հէրսի պունա պէնզէր լադըրտըլար քի սապահա գառսաը տիյնէյէճէք օլսամ պիր չէյ աղնայապիլէ-ճէյիմ եօգ տըր։

Էօյլէ տէյիլ տիր օղլում տէյտու ճէվապ վէր-տի Ասլտաշ. իչթէ պու խուսուս տահի սէնին կէօ-զիւնէ կէօրիւնէն կիպի տէյիլ տիր։ Ինսանըն նէֆս-լերի հուզուրու իսթիրահաթտա օլտուգճաղ պաշ դալտըը րը ըլտը, վէ էկէր ֆուգարալըղըն պիր էյի քէօչէի վար իսէ, օ տահի օ հալտէ նէֆսլերին չօգլուգ մէյտան ալամաճաղը տըր։

Ֆուգարա սաէմ պիր խասթէյէ պէնզէր տիր. պիր խասթէնին եանընտա պիրիսի պիրիսիյլէ գավ-զա իթտէ, մէտէտ եարատպ տէր խասթէ. Նա՞սըլ սալը եօգտան չէյ իչիւն պիրպիրլէրիյլէ օղրաշը-եօրլար, տմնա կիմ պիրտե օ գավզա իտէնլէրէ սօր. օնլար տահի եանլարընտա իտանէնտէլեր տիւրլիւ չալկըլար չալըպ նիտա իյլէտէլեր, հիչ գուլագ ատմայըպ քէնտի մուարազալարընա տէ-վամ իտէրլէր։

Ցիւնեատաէ բէք չօգ տէրալէր վար սըր քի պաշա կէլմէսինքճէդ ուղագտան ասլը եօդան կէօրիւնիւր, վէ եօյլէ տէրալէր տախի վար սըր քի ալիկէր աէրալէրէ մանի օլսուր։ Ֆուգարանըն տէրտի եալընըզ քէնտիսինին էքմէք բարասը սըր, ամմա ղէնկինն քէնտուսինին իչլէրինէ միւտախէլէ ելմիշ օլսուզու եախօտ ախզուելմա ելմտիյի քիմսէլէրին տախի հալու հիյեէլինի տիւչինիւպ հիսապ իտէճէք ալը։

Շիմտի պու պիչաքէլէրի կէօրիւյօրմըսըն, պունլարըն հէքսի տախի պու էվին ազատընա մանէնա վարիյէթ սահիպի ալըրլէր. օտալարընտա կան կէլիպ զէվզու սէֆալարընա պագտալար օլմա՞զմը։

Պէնիի ատէմին հալի հէմ ալինանը լաճագ վէ հէմ կիւլիւնէճէք պիր հալ սըր. Լինանտաքի ա-ճալ աճայիպ նէֆալէր լինանը այնը պիր ալվանէ հիյեէլինէ թահվիլ իտէրլէր, քի պունըն հէքսինի եալընըզ օ նէֆալէրտէն արի վէ պէրի օլան կէօրիւր։ Ֆուգարա գըսմը էքսէրի ադլը պաշընտա օլուպ, պադը ադլընա զայըֆլարըն էքսէրի զէնկինլէրտէ կէօրիւլմէսի իչթէ պու սէպէպտէն ալը. չուն ֆուգարանըն էքմէք բարասընը ալիշինմէքտէն հավա աչըգմը սըր, պուլութլըմը սըր պագաճագ վագթը օլմազ, ամմա զէնկինտէ պու տէրտ օլմատըզը իչին, ծընն տէրտի քէնտի նէֆսլէրի ալը. եանի նիչին օ պիրի պէնտէն իլէրի օլսուն, ելմիպատըը օլսուն, կիւզել օլսուն վէ սայիրէ։ Օղլում պիր էյի հիսապ էթ տէ պագ. պէնիի ատէմին պու ալինմա եիւզինտէքի հալի. հիչ մի-

պալատասըղ բարեկենդան մասգարալալըձա պէնզէր տիր. պադարան քի սէքիզ ան քիչի տիւրլիւ տիւրլիւ դըյաֆէթլէրէ կիրերլեր, քիմիսի դարը օլար, քիմիսի չալկըճը, քիմիսի պիր սաթըճը, պիր էյնամ էօյլեճէ տօլաչարդման սօնրա՝ կէլուպ իսթէրլինաէն բուպալարը, եիւղլերինաէն մասքէլերի չըպարըդլարը կիսի՝ պադարան քի կինէ հէրքես նէ իսէ օ տըր։

Ոէնին պէնկինիք ֆուգարալըդ տէսիյին տախի Հադ թէալէսընըն պէնիի ատէմէ կիյտիրտիյի պիր դըեաֆէթ տիր. սէն դըեաֆէթէ նէ պադարան, իչինաէքի էնճամ կինէ պիր ինսան տէյիլմի տիր, մանթըգա տէրատ միւպէթէլա տըր։ Համնկը տիվանէ տիր օ քի դարը դըեաֆէթի կիյմիշ օլան պիր մասգարայա վուրուլուպ հայրան օլուն, մաստամ քի սահիհ օլարագ դարը տէյիլ տիր. Համնկը չաշդըն տըր օ քի էօրֆիւլիւ պիր դըեաֆէթէ կիրմիշ մասգարատան դօրդուն, մաստամ քի օնուն քէնտի ասըլ լէհճէսի էօյլէ տէյիլ տիր, ամմա չի ֆայտաէ հէրքես սայի քէնտի կէօրինէ կէօրինէն կիսի զանն խաէր տիկէրինի։

Աչնասընըմը չիմտի օղլում, քի ֆուգարանըն ղէնկինէ հասէտ չէքմէսի, թըրդը վէ սալա կալաթըղ՝ դարը դըեաֆէթինէ կիրէն պիր մասգարայա վուրուլան չաշդըն տէլիգանլույէ պէնղէր. եանի կէքիտէն կէօրինէ էօյլէ դարը կէօրինիւր, ամմա օնա նայիլ օլամ՞ըմը. օնուն տախի քէնտախի կիսի երքէք օլատուղու զահիրե չըգար։ Ոէն պիղալթ պու խանէնին իչէրիսինէ կիրմէկտէն էվվէլ

պու խանէտե ուաքին օլանլարա մուխլու վէրիր իտին էօյլէ տէյիլմի. չիմոի ծնլարըն տախի նէ հալատէ օլսուդլարընը կէօզիւն իլէ կէօրսիւն իսէ, պու միւքէյլէֆ պինա պունլարըն եիւզիւնտէ պիր կիւղէլ մաաքէ օլմուշ օլսուդլընը այնատըն զանն իտէրիմ:

Պունտանտա դաթիճնազար, պու տիւնեատէ թադտիրու գաուէր տէյի տէ պիր չէյ վար տը ը ծնու տա պիլմիյմիսին. ֆարղ իտէլիմ քի ղէնկինին պիրիսինին հիչ պիր տէրսի տախի օլմազա, վէ պու սէնին կէօզիւնէ կէօրիւնէն կիսի (նէ դատար միւքէննեիլ չէյ) ղէվզու տէֆա, հուզուրու իսթիրահաթ, վէ սիւրուրու սաատէթ իլէ կիւնէլրինի կէչիրսէ, հէր ղէնկին օլան ծնուն եաբաղը կիսի եաբատիլիր չըդմազ թահրիրնատան. չուննատըլ քի բարա գաղանմագ թալէհին պիր իհսանը իսէ, հուզուրու իսթիրահաթ, վէ ղէվզու սէֆա տախի թալէհին այրըճա պիր իհսանը տըր, րի պիրիսի օլսուդու եէրսէ մեհթալա տիկէրի տախի օլուր աինէմէզ:

Սէն էկէր էօյլէ պիր հուզուրու իսթիրահաթատա պիր ղէնկին կէօրիւբ իսէն տախի, ծնուն օ հուզուրու իսթիրահաթրնա ղէնկինիլիյի սէպէպ տիր զանն իթմէ, թալէհի սէպէպ տիր. չուն օ տաէմ ֆուգարա տախի օլմուշ օլա, ֆուգարալըգտա տախի եինէ օ տէրէճէ հուզուրու իսթիրահաթ իչինտէ օլաճադ իտի. չու ֆարղ իլէ րի՝ եէմէյի ալթուն սահան իչինտէն եէյէճէք իքէն, թօբրագ գապտան եէյէճէք իտի. ֆադամի սահանըն ալ-

թուն օվնասընտան եէմէլին տահա չէնիվլի օվնա-
սընա պիր ֆայիտէ օլամայաճաղը աչիքեար տը ը :

Էկէը օղլում, սէն ղէնկինվլէյ՝ պուլունտըղըն
հալտէն ղիյատէ բահալի օլուրում տէյու հավվէս
իտկյօր իսէն, բէք զիյատէ եանըլըբսըն, նասըլ քի
շու տիւնեատէ հէբսիտէ պէօյլէ իթիգատ իթմէք-
տէ տիրլէը. եանի շունու չէօյլէ եարար իսէք, շու-
ոտա մութլագա չէօյլէ օլուր իթիգասը, եաղնըշ ի-
թիգատ, վէ պաթըլ գիւիւմ տիր :

Պէն տէմէմ քի ադլը պօշունա չըդար, էյի
օվնայա հավվէս իթմէ, խայըր պու տէմէք տէյիլ
մերամըմ. անճադ էկէը ադըլ իլէ, բարա իլէ
թագտիր քիթապընտան պիր հարֆ վէ նօգթա էք-
սիլտիրիմ եախօտ արթըրըրըմ գանն իտէրսէն,
տէֆա տէրիմ բէք պէօյիւք եանըլըբսըն :

Պու հալտէ սէնին իչին նէյէ պէնգեր պիլի՛ր-
միսին. պիրիսի ադը լտանէ վէ կայրէթլի, իտարէ-
սինէ մէտուր, իչինի կիւճիւնիւ պիլիր, իշկիւզար,
ֆէրատէթլի, տահիպ նամուս վէ հէր ճիհէթլէ
քեամիլ աատէմ օլարադ հայրու չալըշուպ, նիհայէթ
իւլ էմր ճէպինտէ պէշ բարա արթըրմայա մու-
աֆֆադ օլամազ : Տիկէը եանտա օ պիրիսի պու ա-
դըլտանէ քիմսէնին քիւլլէյէն մուզայիրի, ֆէրա-
սէթտիզ, էլինտէն իշ կէլմէզ, էլինէն եիւզիւնիւ
արգասընը պիլմէզ, թէնպէլ ճիւնուն վէ հէր ճի-
հէթլէ էօյլէ պիր աատէմ քի լինտանտան պաշգա
հէր չէյէ պէնգեր : Պու տոնրաքի պիր կիւն սէրհօշ
օլուպ, եօղուշտան եուվարլանըր իքէն, պաշը պիր
թաշա չարբըլըպ, պիրազ այըլտա վէ կէօզ իւնիւ

աչար աչմազ օրաճըգտաա թաշլըն իւղերինտէ պիր քէսէ ալթուն կէօրիւպ ալտա գօյնուննա գօյտա, իրթէսի կիւն պու վուգուաթը կէլուպ օ պիր ադըլտանէ քիմսէյէ նադլ իթսէ, օ պիր ադըլտանէ քիմսէնին ադլընա օ սաաթ խիֆֆէթ կէլուպ տէսէ քի, պէն պունճա սէնէլէրտէն պէրու պու տէրճէ թէսալիրլի հարէքէթ իթտիյիմէ բաղմէն գօյնուտտա կինէ պու ճիւմլէ պէշ բալամ եօգ ատը. տէմէք տիր քի հէբսի պօշ ըմըշ. կէլ պու ագշամ պէնտէ չէօյլէ պիր սէրհօշ օլայըմ պադալըմ պիր չէյէ տէ պէն բասթ կէլիրմիյիմ տէսէ, վէ պատէհու օ կիւն ագշամ քէօր սէրհօշ օլուպ, քէնտինտէն պիհասպէր սօգադլարտա եուվարլընտա, նասը լ չընուն տախի մութլադա պիր ալթուն քէսէսի պուլաճաղընը ագլըն քէսէբիմի տէտի։

Նէլէր սէօյլէրսին Ապտալ պադա տէտիմ, օ միսիլու աառէմէ տիվանէ տէնիր, հիչ պիրիսինէ էօյլէ սէրհօշլըդ հալինտէ էօյլէ պիր չէյ բասթ կէլմիշ տէյու հէբսինէ տէ բասթ կէլմ՚ըմի. էյի քի սէն քէնտին աղզըն իլէ սէօյլէտին օղլում տէտի Ապտալ. իշթէ պու տիվանէ սէնսին քի պիր զէնկինէ բասթ կէլէն հուզուրու իսթիրահաթը կէօրիւպ, պէն տէ օնուն կիալի զէնկին օլայըտըմ էօյլէ բահաթ օլուր ըտըմ զանն իթմէքտէսին։

Թագտիրու գատէր պախշ իթմէտիյի սաատէթի տաղլարտաքի մատէնլէր պախշ իտէմէզլէր սէնին Թագտիրինտէ պու ճինհանը ֆանիտէ պուլունապիլէճէք նէ գատար սիւրուրու սաատէթ վար իսէ, սէնի կէլիր սէնին գարանլըդ գուլի-

պէնտէ տէ պուլուլ. ծնտան գէյատէսինի ալմուն եալընզլը օտալարա տա կիրսէն կինէ պուլամազսըն: Պունըն իլէ պերապէր օլտուղըն հալտէն էյի օլմայա չալըշմա, ճահա իթմէ տէմէք տէյիլ տիր մէրամըմ. չուն պու հալ ինսանատա թաապի տիր. անճագ տիկէրինէ հատտա չէքիպ քէնտի հալինտէն թէչէքքի իթմէ տէմէք խալըմ:

Սէնին գուվվէնտէ պու տերալէր վո՛ղմըտըր օղլում, պէօյուքլիւյ վէ քիպրիսլէթ տօղունան իլէրուտէ պուհարի մէմուլ օլան վագտալարը գայէթ տիւմանը պիր կէլէճէք վագըթ իչինտէ տիւչինիւպ, պու կիտնտէն բահալտըզ օլո՛ւրմըսըն. հիչ մէմուլ իթմէմ, չուն պու տերալէր հէրսի պէօյուքլիւյին տիւչմէնլէրինտէն քէնտինի հըֆզու վիդայէ իթմէքտէն նէչաթ իտեր: Սանա քիմսէնին հատտա չէքէպիլէճէյի օլմատըզը իչուն տիւչմէնլիք իթմէյէ գալդըչաճադըտա եօգ տըր. պիր քիմսէ վարիյէթ տահիպի օլուպ՝ պէօյուտուքճէզ հատտաճիլէրի իլէ պիրլիքտէ տիւչմէնլէրի տատխի զուհր իտեր. ֆագաթ հատտ ֆարզ իտելմէքի տիւչմէնլէրի տէ զուհր իթմէսէն, վէ խարիճտէն հիչ պիր տերսի տախի օլմասըն. ֆագաթ հալընըզ ղէնկինլէրտէքի իգթիդալարընըն չօղլուղունուն տէրսի քէնտուլէրինէ նէթիչիր:

Մաալիւմ տիր քի ինսանըն հէր պիր իգթիզասը քէնտուսինէ պիր տերս տիր: Ինսանըն նատթուրատան օլմայընճա օլմազ իւչ իգթիզասը վար տըր. էօլմէյէճէք գատար նաֆագա, վիճուտինի հըֆզ իտէճէք գատար էլսինէ վէ սրճագատան սօ-

զուգաան սիրէր օլա՛ագ գատար խանէ։ Կէրէք պու իւչ իգթիղայա իլավէ օլանլար վէ կէրէք տի-կէր իգթիղալար քահվէչի ինսանի սէվիտիկին վէ նաֆիլէլիկին իճատը տը րլար։ Սէվիտիկ պու իգ-թիղալարը արթը րմասը իլէ պիրլիքտէ ինսանըն տէրաու մէշագդաթընը տախի օ գատար արթը ր-մըշ տը ր։

Սէնին պաշընաա պիր խասթէլիկին օլմաըզը հալտէ սէնին տիւնեատէ նալընըզ պու իւչ տեր-տին վար տը ր, վէ էկէր պունլարտան պաշգա պագը տէրտլէրին տախի վար իսէ՝ ծնլար տախի պու նաֆիլէլիկէ թափընան տիւնեանըն իչինտէ պուլունմուշ օլտուղընաան նէշանի իթմէքտէ տիր. ամմա կէլ ղէնկինէրէ, ղէնկինէրտէ պու իւչ իգ-թիղա իւչ պին իգթիղա օլմուշ տը ր. սէմէք տիր քի ծնլարըն պու պապտէ մէշագդաթլարը սէնատէն իւչ պին գաթ ղիյատէ տիր. ամմա սէնատէ տերսին քի ծնլարըն իգթիղալարը հէր նէ գատար չօգ իսէ տէ, ծնլարըն էէրինի տօլտուրաճագ վարիյէթլէրի տախի վար տը ր. պէնիմ կէրչի սալթ իւչ չէյէ միւհթաճիյէթիմ վար տը ր ամմա պէնատէ ծնլարտա տա գուտրէթ եօգ տը ր. ֆագաթ չունու պիլէսին օղլում քի, սէն սալթ պու իւչ չէյի թէտարիք ի-տէպիլէճէք գատար բարայը տիւչինսիյինն եէր-տէ, ծնլար օ իւչ պին տիւրլիւ իգթիղաընըն սայը-սընը, էյիսինի, մինասիպինի վէ տահա պին տիւր-լիւ խուսուսլարընը տիւչինէճէք տիրլէր։ Օնլարըն քէնատ էմասլէրինատէն պիրսի էվլէրինէ կէլտիքտէ եա թադըմճա, եա օ թադըմընն վազ օլունաճաղը

մահելճէ, նա էլախէճէ վէ թէշրիֆաթ ու մուա-
մէլէճէ միսաֆիրլէրին նանընտա պիր գըլ գատար
նոգսան պուլունմադ՝ ոնլարըն ինտինտէ էօլիւմ իլէ
պէրապէր տիր։

Պունտան տա գաթի նալար՝ ինսանտա էօյլէ
պիր նամուսլա տահա վար տը ր քի, պիր մահալտէ
օթուրտուգտա ոնտաքի օլան ատէմլէրին հէրսի
կէօղլէրինի այըրմատան քէնտուսինէ պագմալա-
րընտան սըգըլըր։

Ջէնկինլէր ինսանլըղըն պալա տէրէճէսինտէ
օլմուշ օլտուգլարը իչիւն հալույլէ հէր հէրքէսին
կէօղիւ ոնլարտա օլաճագ տը ր. ոնուն իչիւն ոնլար
էօյլէ ֆուգարա կիպի հէր խաթէտլքէրինի եար-
մայա սէրպէսթ տէյիլ տիրլէր. օ խանէլէրտէ նինջէ
քիմսէլէր, վէ պախուսուս գըզլար վար տը ր քի՝
սանա միսալի ճէննէթի կէօրիւնէն օ միւքէլլէֆ
խանէլէր ոնլարըն հադդընա ղընտան տը ր. ոնլար
ալթուն դաֆէտաէքի գուշլարա պէնզէր տիր քի՝
ալթուն զինճիրլէր իլէ պաղը տը րլար։

Պու սէօղլէրիմի սէն տիկկէրլէրինէ պէյան էթ-
տիյինտէ հադ վէրմէնտէ պուլունաճագ տը ր, վէ
սիզին եալանա ալըշմըշ տիւնեանըզըն էհալիլէրի-
նին ինտինտէ տարպը մէսէլ օլտուղու իւզրէ,
պունլար ֆուգարա թէսէլլիսի տիր տէյէն տախի
օլաճագ տը ր. հալ պու քի օղլում պէնիմ լադը-
տըմ տախի ադը ը ֆիքրի օլուպ՝ աղնայսալիլէնլէր
հադդընա կէօրէ տիր. ադրլտան ֆիքիրտէն մահ-
րում օլանլարա տա ադը ը իհսան էթմէք պէնիմ
էլիմտէն կէլմէզ. անճագ սէն օղլում, էկէր շու

Նայան տիւնեատաա պուլունապիլէճէք գատար սիւ-
բուրու սաատէթի պուլմագ իսթէր իսէն, ծնու նէ
ֆէլէյին նիւքսէք ըլմապէլէրինաէ, նէ բարըպ մա-
տէնէլէրաէ՝ իլլա հալու մէվ քինաէն, վէ թագափյու
գատէրինաէն խօշնուա օլմագատա պուլաապիլիրսին:

Իլթէ չիմոի արթըգ պէն կէլտիդ իմ՛ատաղա
կիատճէյիմ, վէ պունատան դիյատէ տուլմայը տա-
խի իսթէմէմ. չուն նէ գատար օլսա պէն տախի
ճինսի պէչէրտէն պիրսի օլմուշ օլտուղում իչուն,
տիւնեանդըն իլէթի օլան եալանճըլըգ իսթիմալ
սըր պանատա պուլաշըր:

Գունու տէյուտ՝ գօլումատան թուրթուս, վէ
պէնի խանէնին գաբուլընատան սիչադը չըդ արուպ
Յ.պատալ կէօրունմէզ օլսա:

ԽԻՓ Ա.Մ

Ֆիլիպ Ջ. Ղուրուշ

պաշտպանի տեղը լարատ պուլտնուր։

Հեր. քեմապը տիւքեանլարընատ, վէ քէօրբու